SAYI: 2

POR "T" FAVOR

BİR TANGO DERGİSİ

NİSAN - MAYIS - HAZİRAN 2026

ÜCRETSİZDİR

CHIQUE

EVRİM KIVANÇER

Ürünleri inceleyin

İÇİNDEKİLER

POR"T" FAVOR NEDİR 2

TANGONUN EFSANE İSİMLERİ - CARLOS GARDEL 3

TANGO ÜZERİNE SOHBETLER - 2 - NOELIA HURTADO 9

5 TANGOCU 5 MESLEK 14

NİSAN - AĞUSTOS 2026 TANGO ETKİNLİKLERİ TAKVİMİ 16

ARJANTİN MUTFAĞI 17

TANGOSTROLOJİ 18

TÜRK TANGOSU: YÜZLER VE HİKAYELER 20

TANGOYA VE BİRBİRLERİNE ADANMIŞ
BİR ÖMÜR - NİTO & ELBA 24

ARJANTİN'DE YAŞAYAN TÜRKLER - 2 - 30

TEST - HANGİ TİP TANGOCUSUN? 34

BİR TANGO ŞARKISI 36

BULMACA 38

BULMACA ÇÖZÜMÜ 40

POR"T" FAVOR NEDİR?

Por"t" Favor, Tango Port'un üstlendiği bir iyilik girişimidir. Adını, İspanyolcadaki "por favor" ifadesinden alır. Biz bu ifadeyi, kökenindeki "iyilik" anlamıyla yeniden yorumladık. "Lütfen" demekten çok, "iyilik için" demeyi seçtik — ve bunu kendi ismimizle birleştirip Por"t" Favor'a dönüştürdük.

Bu dönüşüm yalnızca bir kelime oyunu değil; tangoyu yaşama biçimimize, düşünme ve paylaşma şeklimize dair bir duruştur. Çünkü biz, tangoyu sadece bir dans olarak görmüyoruz, bir ruh, bir felsefe, bir tarih, bir edebiyat ve bir düşünce biçimi olarak da ele alıyoruz.

Por"t" Favor, bu çok katmanlı dünyayı görünür kılmak, hissettirmek ve paylaşmak için doğdu. Amacımız, tangoyu farklı yönleriyle ele almak; onu yaşayan bir kültür, bir anlatım dili olarak aktarmak.

Por"t" Favor, kar amacı gütmeyen bir oluşumdur. Seminerler, eğitimler, film gösterimleri, Port Kütüphane ve bu dergiyle tangonun hem içsel hem toplumsal yönlerine dokunuyoruz. Üç ayda bir yayımlanan Por"t" Favor Dergisi, tango üzerine düşünen, üreten ve hisseden herkesin katkısıyla şekillenir. Her sayıda, yazılar, söyleşiler, bilmeceler, bulmacalar ve benzeri içeriklerle tangoya dair düşünmeyi, gülümsemeyi, merak etmeyi sürdürürüz.

Bu dergi bir dans değil; bir buluşma, düşünme, paylaşma ve hatırlama alanı.

Bu sebeple, Por"t" Favor Dergi'nin bu sayısı tango severler için ücretsizdir.

İyi okumalar dileriz!

Sevgiler,

Port Ekip

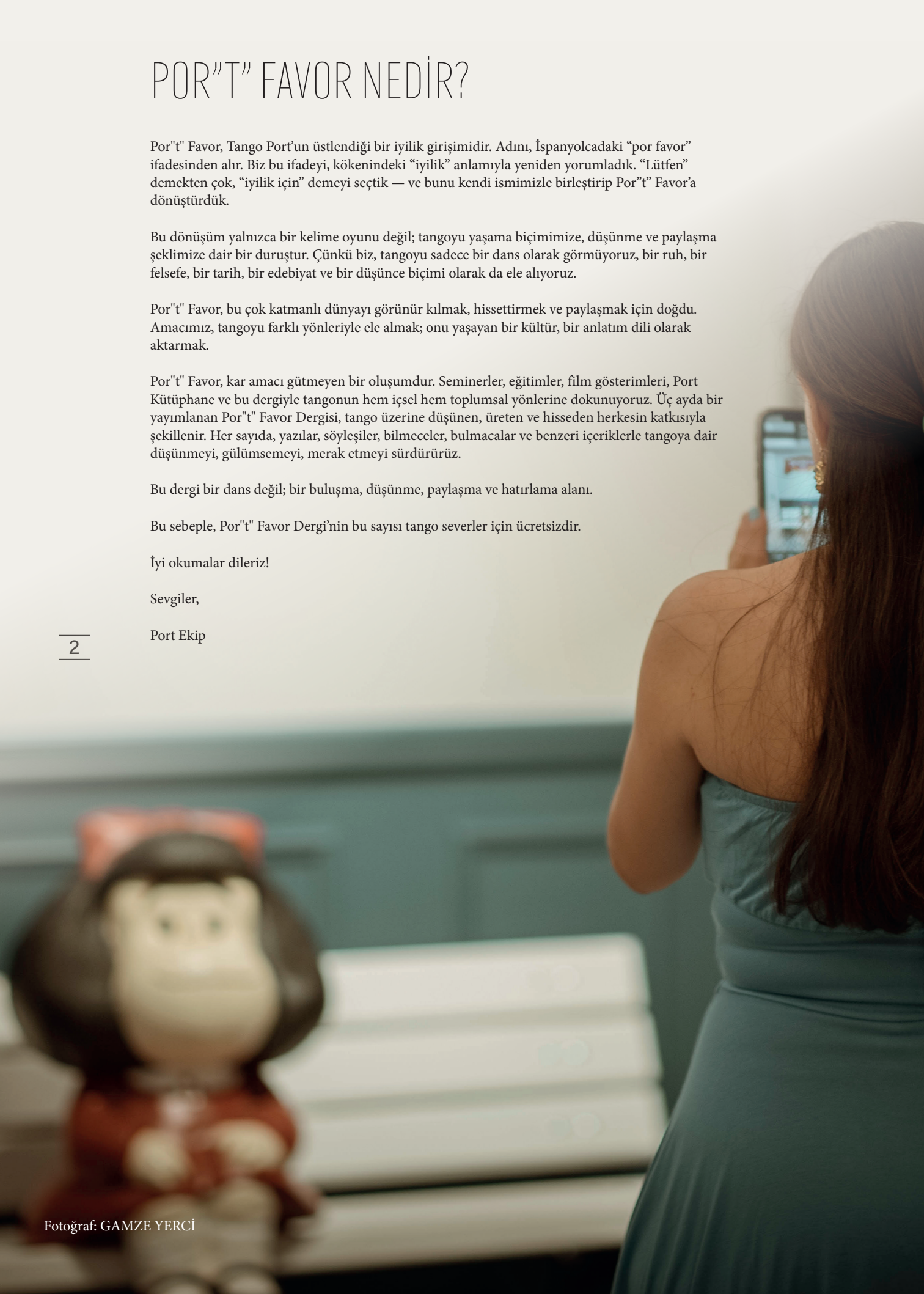

Fotoğraf: GAMZE YERCİ

TANGONUN EFSANE İSİMLERİ

HAZIRLAYAN: TÜMAY USLU

ÖNSÖZ

Carlos Gardel hakkında son sözün söylenmesi belki de imkansızdır; zira o, "hatıranın yanılsamalı bahçesinde" her zaman doldurulması güç boşluklar bırakan bir figürdür. *"Tango'nun Kralı Gardel: Efsanenin Ardındaki 5 İnanılmaz Gerçek"* başlıklı bu çalışma, bu boşlukları efsanelerin kolaycılığıyla değil, tarihin sağlam sütunlarına yaslanarak aralama girişimidir.

Gardel'in yaşamını bugün layığıyla inceleyebiliyorsak, bunu her şeyden önce Simon Collier'in anıtsal çalışması Carlos Gardel: Su vida, su música, su época kitabına ve bu alandaki temel biyografik kaynaklara borçluyuz. Collier'in titiz araştırması, Gardel üzerine yapılacak her çalışmanın omurgasını oluştururken; onun başarısının ilk tanığı José Razzano'nun anıları (Francisco García Jiménez derlemesi) ve sanatçının son dönemlerinin ketum ama sadık vasiyet uygulayıcısı Armando Defino'nun izlenimleri vazgeçilmez birer pusula görevi görür. Elbette bu listeye, tüm gardelianos'un muazzam bir borç duyduğu Miguel Ángel Morena'nın o sabırla işlenmiş kronolojisini de eklemek gerekir.

Buenos Aires'in o çok katmanlı atmosferinden uzakta, konuya bir "dış göz" olarak bakmak; belki kentin tüm nüanslarını kavramayı zorlaştırsa da, bizi "Gardel mitolojisinin" koşullanmışlığından uzaklaştırıp daha tarafsız bir perspektif sunar. Razzano'nun kendini yüceltme eğilimi veya Defino'nun dönemine özgü ketumluğu arasından süzülerek gelen bu bilgiler, "Zorzal"ın sadece bir ses değil, aynı zamanda gizemlerle dolu bir insan olduğunu kanıtlar.

Aşağıda, efsanenin sisli perdelerini aralayacak, tarihler ve belgelerle desteklenmiş, Gardel efsanesinin ardındaki o beş çarpıcı gerçeğe odaklanacağız. Çünkü Gardel, her geçen gün sadece daha iyi şarkı söylemekle kalmıyor, aynı zamanda araştırmacıları şaşırtmaya da devam ediyor. Gardel hakkında son söz hiçbir zaman söylenmeyecektir.

TANGO'NUN KRALI GARDEL

EFSANENİN ARDINDAKİ 5 İNANILMAZ GERÇEK

Carlos Gardel, "Tango'nun Kralı" (El Rey del Tango) olarak anıldığında, bu unvanın ardında yatan ağırlığı hissetmemek imkânsızdır. O, Arjantin kültürünün ölümsüz bir simgesi, sesiyle milyonları büyülemiş ve tangoyu Buenos Aires'in kenar mahallelerinden çıkarıp dünyaya tanıtmış efsanevi bir figürdür. Gardel'in adı, kusursuz gülümsemesi, melankolik bariton sesi ve trajik ölümüyle örülmüş parlak bir mitin merkezinde yer alır. Bununla beraber her efsanenin ardında, onu daha da zenginleştiren, şaşırtıcı ve insani gerçekler yatar.

TANGO'NUN SİMGESİ ASLINDA ARJANTİNLİ DEĞİLDİ

Carlos Gardel'in kökeni, efsanesinin en büyük ironilerinden birini barındırır. Yaygın kanının aksine, Tango'nun bu ölümsüz sesi ne Arjantin'de ne de Uruguay'da doğmuştur. O, 11 Aralık 1890'da Fransa'nın Toulouse şehrinde, Charles Romuald Gardes adıyla dünyaya geldi. Doğum belgesinde babasının adı "bilinmeyen" olarak geçiyordu. Annesi Berthe Gardes, 25 yaşında bekar bir ütücüydü ve çocuğun babası, Paul Lasserre adında evli bir iş insanıydı.

O dönem Fransa'sında evlilik dışı çocuk sahibi olmanın getirdiği ağır toplumsal damgadan kaçmak isteyen Berthe, oğlu henüz iki yaşındayken kendini "dul" olarak tanıtarak yeni bir hayata başlamak üzere Buenos Aires'e göç etti. Bu karar, Gardel'in kimliği etrafındaki gizem perdesinin temelini oluşturacaktı. Yıllar sonra, biyolojik babası Lasserre Buenos

Aires'e gelip annesiyle evlenerek durumu "yasallaştırmayı" teklif ettiğinde Gardel'in tavrı netti. Annesine sorduğu basit bir soru ve aldığı cevap, babasını hayatından tamamen sildiğini gösteriyordu. Annesiyle konuyu görüşen Carlos, "Senin ona ihtiyacın var mı?" diye sordu. Annesi "Hayır" deyince, Carlos şöyle karşılık verdi: "O zaman, anneciğim, benim de hiçbir şekilde yok. Onu görmek bile istemiyorum."

Gardel'in kimliğiyle ilgili kafa karışıklığı, 1920'de resmi olarak Uruguay vatandaşı olarak kaydolması ve 1923'te Arjantin vatandaşlığına geçmesiyle daha da arttı. Bu durum, onun Güney Amerikalı kökenlerine dair efsaneyi beslerken, aynı zamanda pratik bir amaca da hizmet ediyordu. Bu karmaşık kimlik oyunları, onun sadece bir sanatçı değil, aynı zamanda hayatta kalma ve kendi imajını yaratma konusunda da ne denli usta olduğunu gösterir. Bu durum, onun "Uruguaylı olduğu" efsanesini beslerken, Gardel bu karmaşık durumu dehasıyla yönetti.

Kökeniyle ilgili sorulara, "Vatanım tangodur" ya da "Ben Corrientes Sokağı vatandaşıyım" gibi şiirsel cevaplar vererek, yasal bir zorunluluğu kendi mitolojisinin romantik bir parçasına dönüştürdü. “Mi patria es el tango / Soy ciudadano de la calle Corrientes”

TANGO'YU AYAKLARDAN DUDAKLARA TAŞIYAN ADAM

Carlos Gardel, sadece bir yorumcu değil, aynı zamanda bir müzik türünün kaderini değiştiren bir devrimciydi. Ondan önce tango, öncelikle bir dans müziğiydi; sözleri ise genellikle hafif, esprili ya da yüzeysel konulardan oluşuyordu. Her şey, 1917-18 yıllarında Gardel'in "Mi noche triste" (Benim Hüzünlü Gecem) adlı şarkıyı yorumlamasıyla değişti. Pascual Contursi'nin yazdığı bu sözler, terk edilmiş bir aşığın acılarını, yalnızlığını ve kalp kırıklığını anlatan dramatik bir hikaye sunuyordu.

Bu şarkı, tango tarihinde bir dönüm noktası oldu ve "tango-canción" (tango-şarkı) olarak bilinen yeni bir türü başlattı. Başlangıçta bu yeni ve hüzünlü tarzı halk önünde söylemekten çekinen Gardel, şarkıyı önce arkadaş çevresinde deneyerek tepkileri ölçtü. Gördüğü ilgi onu cesaretlendirdi ve kaynakların belirttiği ilginç bir detay şuydu: "en hevesli olanlar kadınlardı." Bu durum, tangonun artık sadece erkeklerin dünyasına ait bir dans

müziği olmaktan çıkıp, kadınların da duygusal olarak bağ kurduğu bir anlatı sanatına dönüştüğünün ilk işaretiydi. Dramaturg Agustín Remón'un ifadesiyle Gardel, tangoyu "ayaklardan dudaklara taşıyarak" onu sadece dans edilen değil, aynı zamanda hissedilen, dinlenen ve anlatılan bir hikâyeye dönüştürdü. Bu, onun gerçek bir yenilikçi olduğunu kanıtlar.

GÖĞSÜNDE BİR MERMİYLE YAŞADI

Carlos Gardel'in sahnedeki parlak ve zarif imajı, 20. yüzyıl başlarındaki Buenos Aires'in canlı ama bir o kadar da tehlikeli gece hayatının gerçekleriyle tezat oluşturuyordu. Onun hayatındaki dramatik bir olay, bu göz alıcı kimliğin ardındaki daha sert ve tehlikeli gerçekliği gözler önüne serer: Gardel, bir kurşunu vücudunda yirmi yıl boyunca taşıdı.

PALAIS DE GLACE'DEKİ OLAY

Tarih 10 Aralık 1915'i gösteriyordu. Gardel, arkadaşları olan aktörler Elías Alippi ve Carlos Morganti ile birlikte, şehrin popüler mekânlarından Palais de Glace'teydi. Gecenin ilerleyen saatlerinde Alippi, bir grup gençle tartışmaya başladı. Gardel ve arkadaşları ortamdan uzaklaşmak için bir arabayla mekândan ayrıldılar ancak takip edildiler. Kısa bir süre sonra arabaları durduruldu ve tartışma yeniden alevlendi.

Bu arbede sırasında, Roberto Guevara adında bir kişi silahını çekti ve Gardel'e "¡Ya no vas a cantar más 'El moro'!" (Artık 'El moro'yu söyleyemeyeceksin!) diye bağırarak ateş etti; bu sözler, Gardel'in o dönemde en çok istek alan şarkılarından birine doğrudan bir göndermeydi ve saldırının şöhretine yönelik olduğunu gösteriyordu. Kurşun, Gardel'in göğsünün sol tarafına isabet etti. Acilen hastaneye kaldırılan sanatçının durumu kritikti. Doktorlar, kurşunun çıkarılmasının hayati risk taşıdığına karar verdiler. Bu nedenle kurşun, Gardel'in vücudunda, 1935'teki ölümüne kadar kalacaktı.

Bu olayın en insani detayı ise Gardel'in, hastaneye gelen annesini üzmemek için ona vurulduğunu söylemek yerine, kırık bir bankın üzerine düştüğünü ve bir demir parçasının kendisine saplandığını anlatmasıdır. Bu küçük yalan, onun karakterinin korumacı ve düşünceli yönünü ortaya koyar.

Vücudunda bir kurşunla hayatta kalmayı başaran bu dirençli sanatçı, vizyonunu sadece Buenos Aires'in sınırları içinde tutmayacak, yeni bir teknolojiyle sesini ve gülümsemesini tüm dünyaya taşıyacaktı.

PARAMOUNT'UN İLK LATİN YILDIZI

Sinemada sesli dönemin başlamasıyla birlikte, küresel eğlence endüstrisi yeniden şekilleniyordu. Bu yeni mecrada yer almak, bir sanatçının kariyerini yerel bir ünden uluslararası bir statüye taşıyabilirdi. Carlos Gardel, bu potansiyeli erkenden fark eden vizyoner bir

sanatçıydı. Onun başarısı, Buenos Aires'in müzikhollerinin çok ötesine geçerek, onu küresel bir endüstrinin öncüsü haline getirdi.

Gardel, efsanevi film stüdyosu Paramount Pictures ile sözleşme imzalayan ilk Latin Amerikalı yıldızlardan biriydi. Bu anlaşma, onun kariyerinde yeni bir sayfa açtı. Paramount'un Paris (Joinville) ve New York'taki (Astoria) stüdyolarında bir dizi film çekti. Özellikle 1931 yapımı Luces de Buenos Aires (Buenos Aires'in Işıkları) gibi filmler, İspanyolca konuşulan dünyada gişe rekorları kırdı ve onun sinema yıldızı olarak konumunu pekiştirdi.

Bu filmler sayesinde Gardel'in şöhreti Arjantin sınırlarını aşarak tüm Latin Amerika'ya, İspanya'ya ve özellikle büyük bir hayran kitlesi edindiği Paris'e yayıldı. O, sadece sesini değil, karizmasını ve gülümsemesini de gümüş perdeye taşıyarak tangonun görsel bir elçisi haline geldi. Bu uluslararası başarı, onu zamanının en modern ve küresel sanatçılarından biri yaptı.

Ancak sinema perdesinde tüm dünyaya yansıttığı bu parlak ve modern imaj, yakın çevresinin bildiği çok daha karmaşık ve melankolik bir iç dünyayı gizliyordu.

GÜLÜMSEMENİN ARDINDA SAKLANAN DERİN MELANKOLİ

Carlos Gardel'in kamusal imajının en belirgin özelliği, onun alametifarikası haline gelen o meşhur, neşeli ve samimi gülümsemesiydi. Fotoğraflarda ve filmlerde izleyiciyi anında etkisi altına alan bu gülümseme, onun iyimser ve neredeyse çocuksu ruhunun bir yansıması olarak görülürdü. Ancak bu parlak yüzeyin altında, sanatçının karmaşık ve daha karanlık bir iç dünyası saklıydı. Bu gerçek, halka yansıttığı imaj ile özel hayatındaki gerçeklik arasındaki tezatı gözler önüne serer.

Yakın arkadaşı Enrique Cadícamo, onu "çocuk ruhu ve melek gülümsemesi" (alma de niño y sonrisa de ángel) ile tanımlamıştı. Ancak onu en yakından tanıyanlar, bu neşeli maskenin ardındaki derin melankolinin farkındaydı. Uzun yıllar birlikte çalıştığı ortağı José Razzano ve New York'taki müzik direktörü Terig Tucci gibi isimler, Gardel'i sık sık "içe dönük" (introspectivo), "derin düşüncelere dalan" ve "gülümsemesinde bile kendini gösteren bir hüzün aurasına" sahip biri olarak tanımlamışlardır.

Kaynaklar, Gardel'in aşırı bir yalnızlık korkusu (terror ciego a la soledad) yaşadığını ve bu nedenle sürekli olarak arkadaşlarının varlığına ihtiyaç duyduğunu belirtir. Gece geç saatlere kadar süren dost meclisleri, onun için sadece bir eğlence değil, aynı zamanda içsel boşluk hissinden bir kaçıştı. Bu karşıtlıklar, Gardel'i tek boyutlu bir efsaneden, çok daha karmaşık, insani ve derin bir karaktere dönüştürür. O meşhur gülümseme, belki de en çok, sakladığı hüzünle anlam kazanıyordu.

EFSANEDEN DAHA BÜYÜK BİR ADAM

Carlos Gardel'in Fransız doğumlu olması, tangoyu yeniden yaratması, vücudunda bir kurşunla yaşaması, küresel bir sinema öncüsü olması ve meşhur gülümsemesinin ardında derin bir melankoli taşıması... Bu gerçekler, "Tango'nun Kralı" efsanesini zayıflatmak yerine, onu daha da zenginleştirir ve insanileştirir. Bu detaylar bize gösteriyor ki Carlos Gardel sadece kusursuz bir sesten ibaret değildi.

O, aynı zamanda kimliğini yeniden inşa eden, sanatında devrim yaratan, trajedileri metanetle aşan ve kendi çağının ötesinde bir vizyona sahip olan, karmaşık ve dirençli bir insandı. Efsanesi, işte bu derinlik ve karşıtlıklar üzerinde yükselerek ölümsüzleşmiştir.

Peki, bu efsaneyi günümüze taşısak: Eğer Gardel bugün yaşasaydı ve ulusal kimlikler fiziksel meydanlardan ziyade dijital dünyada inşa edilseydi, yine aynı birleştirici ve mitolojik güce sahip olabilir miydi?

Kaynaklar:*Collier, Simon. Carlos Gardel: Su vida, su música, su época. Buenos Aires: Editorial Sudamericana, 1988.*

Defino, Armando. Carlos Gardel: La verdad de una vida. Buenos Aires: Compañía Fabril Editora, 1968. (Colección/serie: Libros del Mirasol. Google Books bibliyografik kaydı.)

García Jiménez, Francisco. Vida de Carlos Gardel: Contada por José Razzano. Buenos Aires: Editorial Crítica, 1946.

Morena, Miguel Ángel. Historia artística de Carlos Gardel. Buenos Aires: Ediciones Corregidor, 1983. (Google Books kaydı.)

NOELIA HURTADO

TANGO ÜZERİNE SOHBETLER

Bu bölümde, tangonun güçlü ve zarif maestrası sevgili Noelia Hurtado ile gerçekleştirdiğimiz sohbeti paylaşıyoruz. Tangoya nasıl başladığından ders verme yaklaşımına, milongada yaşanan tanıdık anlardan performans öncesi alışkanlıklarına uzanan samimi bir sohbet sizleri bekliyor.

> “Dersi katı formüller ya da kurallar üzerine kurmam. “Şöyle olmalı” dediğim kesin kalıplar yoktur. Her şey mümkündür ve herkes farklı hisseder.”

Ailenizde tango yapan ama çok da yetenekli olmayan biri var mı? Ya da “Benden çok daha yetenekli, keşke tangoya kazandırabilsem” dediğiniz biri oldu mu?

Ailemde tango yapan biri var, kız kardeşim. Aslında tangoya ailece başladık, babam da dahil. Babam kesinlikle yetenekli sayılmaz. O dönem hepimiz, özellikle de ailece, profesyonel dansçı olacak kişinin kız kardeşim olduğunu düşünüyorduk çünkü ciddi şekilde çalışıyordu. O zamanki hocası onu düzenli olarak pratiğe davet ediyor, birlikte ders vermesini istiyor ve bazı gösterilere çıkarıyordu. Bu yüzden hepimiz onun profesyonel bir tango dansçısı olacağına inanıyorduk. Ama sonra dans etmeyi bıraktı ve ben devam ettim. Şimdi başka danslar yapıyor ama artık tango yapmıyor. Belki bir milongaya giderse sosyal olarak dans eder, ama profesyonel anlamda değil.

Tangoya kaç yaşında başladınız ve ilk başladığınızda ailenizle arkadaşlarınız nasıl tepki verdi?

Tangoya aslında iki kez başladım diyebilirim. İlki beş yaşındayken, o zaman yedi yaşında olan abimle birlikteydi. Babam tangoyu öğrenmemizi istiyordu, bu yüzden bir ay kadar ders aldık. Ama kardeşimle dans etmek bize çok garip gelmişti; birbirimize sarılmaya utanıyorduk. Devam etmek istemedik ve bıraktık. Asıl başlangıcım ise 12 yaşında oldu ve bu sefer kalıcıydı. Babam tangoya kendisi başlamak istedi ve annem dans etmek istemediği için beni davet etti. O günden sonra da hiç bırakmadım. Ailem için bu şaşırtıcı bir durum değildi çünkü zaten hep birlikte başlamıştık; fikir babama aitti. Arkadaşlarım içinse durum biraz tuhaftı. O dönemde gençler ya da çocuklar tango yapmıyordu. Gece dışarı çıkıp kendimden büyük insanlarla dans etmem onlara garip geliyordu; hatta bu yüzden biraz tuhaf olduğumu düşünüyorlardı. Ama genel olarak büyük bir mesele haline gelmedi.

ŞEKİLDEN ÇOK HİSSİN KENDİSİNE ODAKLANMAK

Ders verirken sıkça söylediğiniz ya da yaptırdığınız ve bir anda her şeyi kolaylaştıran bir şey var mı? Bir “sihirli formülünüzü” bizimle paylaşır mısınız?

Belirli bir cümlem ya da herkese yaptırdığım özel bir hareket var mı, emin değilim. Ama öğrencilerin gerçekten bağ kurmasını ve bedenlerini daha fazla hissetmesini sağlamayı çok önemsiyorum. Şekilden çok, hissin kendisine odaklanmalarını isterim. Her şeyi daha çok duyuma ve bedensel algıya taşımaya çalışıyorum; kendi bedenlerini ve partnerlerinin bedenini gerçekten fark etmelerini istiyorum. Bana göre bu hem daha kolay hem de daha doğru bir yaklaşım. Çünkü herkes farklı; her beden, her algı, her his başka. Bu yüzden dersi katı formüller ya da kurallar üzerine kurmam. “Şöyle olmalı” dediğim kesin kalıplar yoktur. Her şey mümkündür ve herkes farklı hisseder. Benim derslere yaklaşımım daha çok bu anlayış üzerine kurulu.

Tangonuzla her zaman barışık mısınız, yoksa dansınızla ilgili kendinizi çok kötü hissettiğiniz dönemler oluyor mu? Eğer oluyorsa, bu anlardan nasıl çıkıyorsunuz?

Bence herkes zaman zaman dansıyla ilgili kötü hisseder. Şu anda tangomla barışık olduğumu söyleyebilirim ama böyle hissetmediğim dönemlerim de oldu. Kendimi tatminsiz, rahat hissetmediğim ya da teknik açıdan eksik gördüğüm zamanlar yaşadım.

Şunu fark ettim: Bir sorunun üzerine zihinsel olarak ne kadar çok gidersem, o kadar büyüyor. Elbette bilinçli şekilde çalışmak gerekiyor; örneğin işlemeyen bir şey varsa gidip onu pratik edersiniz. Ama sosyal dansa ya da sahneye çıktığınızda zihninizi o noktaya takmamalısınız, çünkü bu bir blokaja dönüşüyor. Üzerine ne kadar takıntı yaparsanız, o kadar kötüleşiyor. Bu yüzden çalışırken bilinçli, dans ederken ise daha serbest ve akışta olmaya çalışıyorum.

Tango, hayatınızı ya da tango dışındaki sosyal çevrenizi ihmal etmenize hiç neden oldu mu?

Hayır, pek sayılmaz. Tango, tango dışındaki sosyal çevremi değiştirmedi. Zaten yakın çevrem oldukça güçlü ve insanlarla günlük olarak görüşüyorum, bu yüzden hayatımı gerçekten sekteye uğratmadı. Ayrıca tango genellikle akşamları olduğu için gündelik düzenimi de pek zorlaştırmadı. Tabii turnelerim nedeniyle bazı önemli anları kaçırdığım oldu. Örneğin doğum günleri ya da yeğenimin doğduğu gün orada değildim. Böyle şeyler oldu. Ama bunun dışında, hayatımı ya da sosyal çevremi ihmal ettiğimi söyleyemem.

Bir performans sırasında aklınızdan hiç çok absürt bir şey geçti mi? Böyle bir anı paylaşır mısınız?

Absürt bir şey mi? Hayır, pek değil. Ama performans sırasında bazen canımı sıkan düşünceler aklıma takılabiliyor. Örneğin müziğin sesinin düşük olduğunu hissederim; dışarıdan gelen sesleri duyuyorsam, "Müzik kısık, müzik kısık" diye zihnim ona takılı kalır. Performansın içine girmek yerine o düşünceden kurtulamam ve bu biraz rahatsız edici olur. Ya da kostümle ilgili bir rahatsızlık varsa, zihnim sürekli oraya gider. Ama gerçekten absürt bir düşünce hatırlamıyorum — en azından aklımda kalan bir şey yok.

Milongada biriyle ilk kez dans ediyorsunuz ve tanda'nın ilk şarkısı tam bir felaket. Ama partnerinizi oturtmak istemiyorsunuz ve tanda'yı bitirmeye karar veriyorsunuz. Böyle bir durum yaşadınız mı? Kalan şarkıları daha katlanılır hâle getirmek için ne önerirsiniz?

Tabii ki yaşadım. Kim yaşamadı ki? Öncelikle her zaman güvenli kalmaya çalışırım. Eğer fiziksel olarak rahatsız hissediyorsam, önce kendimi güvene alırım; sonra durumu mümkün olduğunca toparlamaya çalışırım. Partnerimi dengelemeye, eksikleri telafi etmeye gayret ederim. Eğer mesele yorumlama ya da bağlantı eksikliğiyse, kalan şarkıları mümkün olduğunca sade ve rahat bir şekilde tamamlarım. Kendimden çok fazla şey koymam; tanda'yı en konforlu şekilde bitirmeye odaklanırım. Eğer karşı tarafın heyecanlı olduğunu ya da aramızda seviye farkı olduğunu hissedersem, bu kez destek olmaya çalışırım. Elimden gelenin en iyisini yaparak partnerimin rahatlamasını ve en azından tanda'nın sonunda ikimizin de keyif almasını sağlamaya çalışırım.

Bir performans öncesinde, milongadan önce ya da sonra veya ders verirken — vazgeçemediğiniz, belki biraz saçma ama mutlaka yaptığınız ritüelleriniz var mı?

Evet, özellikle performans öncesinde var. Hazırlanırken — duş alırken, makyaj yaparken — mutlaka tango dışında bir müzik dinlerim. Performans öncesinde tango dinlemek istemem. Kendimi farklı bir ruh hâline sokmam gerekiyor. Genellikle salsa ya da bana yüksek enerji veren başka bir müzik açarım, ama kesinlikle tango değil. Neden böyle olduğunu tam bilmiyorum, ama hep böyle yaparım.

Bu aralar tangonuzda özellikle üzerine çalıştığınız, araştırdığınız ya da daha fazla dikkat ettiğiniz bir alan var mı?

Şu sıralar teknik ya da stil açısından özel olarak yoğunlaştığım bir konu yok. Ancak birkaç yıl önce, önceki partnerimle dans etmeye başladığım dönemde stilimi tamamen değiştirdim. O süreçte dansım üzerinde çok ciddi çalışmam gerekti; neredeyse her şeyi yeniden inşa ettim diyebilirim.

Şimdi ise odağım daha farklı. Sadece öğretmek değil, bireysel profesyonel dansımı nasıl daha güçlü kılabileceğimi düşünüyorum. Aynı zamanda kendi markamı ve profesyonel kimliğümü nasıl büyütebileceğime odaklanıyorum.

Diyelim ki bir anda 2030 yılına ışınlandık. Sizce lead ve follow kavramları değişir mi? Tango post-Nuevo bir döneme girer mi? Tango dünyasında büyük dönüşümler var mı sizce?

Hiçbir fikrim yok, o yüzden buna net bir cevap veremem. Elbette bir dönüşüm olacaktır. Ben dans etmeye başladığımda bugünkü tangoyu öngörememiştim; her şey zamanla değişti ve evrildi. Bu yüzden geleceğin nasıl şekilleneceğini gerçekten bilmiyorum.

"SÜREKLİ YENİ ŞEYLER KEŞFEDİYORUM"

Son zamanlarda sosyal dans ederken sizi içine çeken yeni bir his ya da duyum keşfettiniz mi?

Tamamen yeni bir şey değil ama hâlâ sürekli yeni şeyler keşfediyorum. Farklı partnerlerle dans ederken farklı hisler, farklı şarkılarla bambaşka duygular ortaya çıkıyor. Uzun zamandır üzerinde çalıştığım şey ise dansta ne kadar yaratabildiğim ve nasıl bir iletişim kurabildiğim. Bunu bir sohbet gibi

düşünüyorum: Partnerimle ne kadar gerçek bir diyalog kurabiliyorum? Onlarda nasıl farklı tepkiler uyandırabiliyorum? Sürekli yeni yollar, yeni duyumlar arıyorum.

Sosyal dans sırasında tamamen "anda" olduğunuzu hissettiğiniz, mantıkla açıklayamadığınız ama çok yoğun bir anı tarif edebilir misiniz?

Bu zor bir soru. Çünkü böyle anlar aslında birçok kez yaşanabiliyor. "Burada ve şimdi" olduğunuzu hissettiğiniz anlar… Bazen planlamadığınız bir şey olur; bir hareket kendiliğinden çıkar ve sonradan ne yaptığınızı tam olarak bilemezsiniz. Ama o anda müzikle tamamen senkronize olmuşsunuzdur. Ya da partnerinizle öyle bir bağ yakalarsınız ki, dinlediğiniz şeyde ve hareketlerinizde tam bir örtüşme olur.

Bu tür anları tarif etmek zor. O sırada düşünmezsiniz; sadece hissedersiniz. Sonrasında dönüp baktığınızda "Vay, az önce ne oldu?" dersiniz. Benim için en "anda" olduğum anlar, zihnin geri planda kaldığı ve sadece hissettiğim anlardır. Düşünmekten çok, hissettiğim şeyin beni yönlendirdiği anlar.

Bir performansta dışarıdan kusursuz görünen her şeyi bir kenara bırakırsak, içeride yaşadığınız görünmez bir şey var mı? Varsa paylaşır mısınız?

Evet, aslında biraz önce de değinmiştim. Bazen performans sırasında zihnim devreye giriyor. Kıyafetimle ilgili bir rahatsızlık, müziğin sesinin düşük olması ya da partnerimle tam bağ kuramadığımızı, ya da aynı ruh halinde olmadığımızı hissetmem gibi şeyler olabiliyor.

Ama performans bittiğinde seyirci "Harikaydı!" diyebiliyor. Oysa içeride hissettiğimiz şey bambaşka olabiliyor. Her zaman değil ama bazen dışarıdan görünenle çiftin içinde yaşadığı deneyim aynı olmuyor.

Bu genellikle zihnin araya girdiği anlarda oluyor — düşünmeye, endişelenmeye başladığınızda. Ama zihin her zaman olumsuz çalışmaz. Bazen de müzikte yaptığım küçük bir şeyi fark ederim ve içimden kendimi kutlarım. O anı sessizce, sadece içimde yaşarım.

5 TANGOCU 5 MESLEK

Farklı uzmanlıklar, ortak tutku

Hazırlayan: Port Ekip

BERKAY AYKUL
Host

On yıldır tango yapıyorum

3-4 Milonga

Bütün seyahatlerime TANGO dahil, ama sadece Tango 50'den fazla sefer yurtdışı seyehati yaptım

Mesleğim ve Tango: Sabah uyanıp hadi bugün birkaç günlüğüne dünyanın öbür ucuna gideyim diyebilen biri için seyahat arkadaşı bulmak zor ama Tango sayesinde her yerde arkadaşlarım var

FÜMEREL İNCE
Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı

On altı yıldır tango yapıyorum

Haftada bir milonga, iki ayda bir maratona gidiyorum

Yurt dışında yaklaşık otuz maratona katıldım

Mesleğim ve Tango: Mesleğin yarattığı yorgunluğu atmak ve katı kurallardan uzaklaşmak

NAZAN AKTAR
Sanatçı/ Galerist

1997'den beri dans ediyorum

Haftada iki milongaya gidiyorum

İlk on iki yıl boyunca defalarca yalnızca tango için yurt dışı seyahati yaptık

Mesleğim ve Tango: Tango geldi, galeri gitti

SERÇİN ÖZCAN
Uzman Diş Hekimi, Endodontist

Yaklaşık dört yıldır tango dans ediyorum

Haftada iki milongaya katılıyorum

Bu yıl için iki yurt dışı maraton planım var

Mesleğim ve Tango: Tango, mesleğimde insanlara daha anlayışlı ve dengeli yaklaşmamı sağladı

TOLGAY ŞATANA
Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı

18 yıldır tango yapıyorum

Haftada üç milonga, festival ve maratonlara katılıyorum

Yalnızca tango için yurt dışına çıkmadım, ancak bu yıl iki festivale kayıt oldum.

Mesleğim ve Tango: Tangoda yürüyüş mekaniğini deneyimlemek, sakatlanmayı önleyici yaklaşımlar geliştirmemi sağladı ve bu bakış açısı hastalara ve sporculara yaklaşımımı değiştirdi.

TANGO BENİM İÇİN...

"Tango'ya başladığımdan beri bu akşam ne yapsam sorusunun cevabı benim için çok basit bir hale geldi, TANGO!" ***Berkay Aykul***

"Özgürlük demek. Katı toplumsal kalıpların ve sosyal kısıtlamaların törpülediği yaşam enerjimi yeniden kazandım." ***Fümerel İnce.***

"Çok derinlerde hissettiğim bu tango tutkusunun hiçbir zaman sonunun gelmeyeceğini fark etmek." ***Nazan Aktar.***

"Tango, yavaşlamayı, uyumlanmayı ve farklı karakterlerle bir arada olmayı deneyimletiyor." ***Serçin Özcan.***

"Farklı ilgi alanlarımı kapsayan, beni hareketlendiren ve kalıcı bir hobiye dönüşen bir alan." ***Tolgay Şatana***

Bu bölümde bize ilham olan Serçin Özcan'a çok teşekkür ederiz.

Milonguera

by Zeynep Sevinç

Milonguera
VESTIDOS PARA BAILAR

Şimdi inceleyin!

Nisan-Ağustos 2026 Tango Etkinlikleri Takvimi

	ETKİNLİK	TARİH	ŞEHİR	KONUM
NİSAN	Elegante Tango Marathon	2–6 Nisan	Kıbrıs / Girne	Arkın Colony Hotel
	Pamukkale Tango Marathon	9–12 Nisan	Denizli / Pamukkale	Colossae Thermal Hotel & Spa
	Tango Mania Festival & Maraton	22–26 Nisan	İstanbul / Avrupa	Dedeman Otel Ballroom
	Bonita In City Tango Marathon	30 Nisan - 3 Mayıs	İzmir	115 Karma Atölye & Mady Dance Alsancak
MAYIS	Danzarin Tango Maraton	1–3 Mayıs	Ankara	Raymar Hotels Ankara
	Ankara Tango Festivali	7–10 Mayıs	Ankara	Elit Palas Hotel
	La Ventana Tango Festival	13–17 Mayıs	İstanbul / Avrupa	Sofitel Taksim Hotel
	For Fun Tango Marathon	13–17 Mayıs	Antalya	Miarosa Kemer Beach
	Ekincik Tango Fiesta	15-19 Mayıs	Muğla	İnceler Hotel
	Caliente Tango Marathon	20–26 Mayıs	Antalya	Juju Premiere Palas
	Bodrum Tango Marathon	28 - 31 Mayıs	Muğla	Bodrum Hapimag Sea Resort Hotel
HAZİRAN	La Turca Tango Marathon	11 - 14 Haziran	İstanbul	Duyurulacak
	Fethiye Tango Marathon	11-14 Haziran	Muğla	Çalış Beach
AĞUSTOS	Festa del Tango Marathon	27-31 Ağustos	Muğla	Ambrosia Hotel Bodrum

Etkinlikler ile ilgili bilgiler internet üzerinden aranarak bulunmuştur.
Gözümüzden kaçan bir etkinlik var ise lütfen bizi bilgilendiriniz.

ARJANTİN MUTFAĞI

Bu bölümde, Arjantin mutfağının karakteristik tatlarını evde, ulaşılabilir malzemelerle ve pratik yöntemlerle nasıl hazırlayabileceğinizi anlatacağız. Empanada, Arjantin mutfağının en köklü ve en kimlikli lezzetlerinden biridir. Özellikle beef empanada (empanada de carne), ülkenin adeta gastronomik simgelerinden biri sayılır.

Empanadanın kökeni İspanya'ya dayanır. **"Empanar"** kelimesi İspanyolcada *"ekmekle kaplamak / hamura sarmak"* anlamına gelir. İspanyol sömürge döneminde Latin Amerika'ya gelen bu tarif, Arjantin'de yerel malzemeler ve bölgesel damak zevkiyle bambaşka bir kimlik kazanmıştır. Arjantin, dünyanın en güçlü et kültürlerinden birine sahiptir. Bu nedenle empanadanın
en klasik ve sevilen versiyonu kıyma veya küçük doğranmış bıçak etiyle yapılan beef empanadadır.

Malzemeler

İç Harcı İçin

· Kıyma: %80 et – %20 yağ oranında

· Patates: 1 adet, çok küçük küp doğranmış

· Sebzeler: Soğan, kereviz sapı, havuç, dondurulmuş bezelye

· Baharatlar: Taze sarımsak, kimyon, toz kırmızı biber, tarçın, karanfil

· Et suyu: Biraz (harcın kurumasını önlemek için; tavuk suyu da kullanılabilir)

Hamur İçin

· Un

· Tuz

· Tereyağı

· Yumurta

· Buzlu su

Hazırlanışı

1- Hamuru Hazırlayın:

Un, tuz, tereyağı, yumurta ve buzlu suyu hazırlayın.

Tüm malzemeleri mutfak robotunda karıştırın.

Hamuru top haline getirin, streç filme sıkıca sarın.

En az 30 dakika buzdolabında dinlendirin.

2- İç Harcı Hazırlayın

Patatesleri haşlayın.

Ayrı bir tavada kıymayı soğan, havuç ve kerevizle kavurun.

Sarımsak, kimyon, toz biber, tarçın, karanfil ve et suyunu ekleyin.

Bezelyeleri ilave edin ve harcı pişirin.

Harcın soğumasını bekleyin.

3- Hamuru Açın

Dinlenen hamuru açın ve eşit parçalara bölün.

4- Empanadaları Doldurun

Hamurun içine harcı yerleştirin.

Kenarlarına yumurta sarısı sürün.

Yarım ay şeklinde kapatın.

Kenarlarını çatal yardımıyla bastırarak mühürleyin.

5- Pişirin

Üzerlerine yumurta sürün ve önceden ısıtılmış 200°C fırında yaklaşık 40 dakika, altın rengi olana kadar pişirin. Altın rengi, kıyır hamuru ve baharatlı etli içiyle beef empanada; hem misafir sofralarında hem de keyifli bir akşam yemeğinde Arjantin ruhunu mutfağınıza taşır. Afiyet olsun!

TANGOSTROLOJİ

Hazırlayan: Port Ekip

KOÇ

Bu aralar milongada en çok fark edeceğin şey şu: Her dans bir değil. Bazı partnerlerle daha ilk adımda akış koparken, bazı tandalarda hiçbir şey yapmadan bile bağlantı kuruluyor. Başlarda bu seni biraz huzursuz edebilir ama aslında çok öğretici. Zamanla acele etmeyi bıraktığında, müziğin seni çağırdığı anlar çoğalıyor. Bu sürecin sonunda daha az ama çok daha tatmin edici danslar yapman çok olası.

Bu dönem senin şarkın:
Juan D'Arienzo – El Flete

BOĞA

Bir süre milongaya gidip çok dans etmesen bile bundan rahatsız olmayabilirsin. Oturup müziği dinlemek, ortamı izlemek, doğru anı beklemek sana iyi geliyor. Sonra bir bakıyorsun; bedenin daha rahat, abrazon daha yumuşak. Bu dönemde yaptığın danslar gösterişli değil ama çok güvenli. Partnerlerin bunu hemen hissedecek.

Bu dönem senin şarkın:
Carlos Di Sarli – Bahía Blanca

İKİZLER

Milongalarda hareketlilik var ama bu sefer sadece sosyal değil. Yeni müzikler, farklı partnerler, değişik akışlar dikkatini çekiyor. Bazı tandalar beklediğinden daha iyi geçebilir. Bu dönem denemelerle dolu ve içlerinden bazıları kalıcı olacak. Dansın daha meraklı, daha canlı bir hale geliyor.

Bu dönem senin şarkın:
Osvaldo Fresedo – Vida Mía

YENGEÇ

Tanıdık milongalar, bildiğin yüzler ve güvende hissettiğin akışlar seni daha çok çağırıyor. Bu bir geri çekilme değil; tam tersine, derinleşme. Aynı partnerle üst üste yapılan tandalar bu dönem sana çok şey öğretebilir. Müzikle bağın güçlendikçe dansın da sakin ama etkileyici bir hal alıyor.

Bu dönem senin şarkın:
Carlos Di Sarli – El Amanecer

ASLAN

Milongada fark edilmen zor değil ama bu dönem asıl fark, ne kadar rahat dans ettiğinde ortaya çıkıyor. Kendini göstermek için ekstra bir şey yapmana gerek yok. Doğru müzikte, doğru partnerle akış kendiliğinden geliyor. Bu süreçte kurduğun bağlar daha sıcak, daha doğal.

Bu dönem senin şarkın:
Osvaldo Pugliese – La Yumba

BAŞAK

Bir süredir dansta "olmayan" şeyler gözüne daha çok batıyor olabilir. Denge, bağlantı, ronda… İyi haber şu: bu farkındalık seni kasmıyor, aksine sadeleştiriyor. Bir noktadan sonra daha az düşünerek, daha temiz ve rahat dans etmeye başlıyorsun.

Bu dönem senin şarkın:
Miguel Caló – Al Compás del Corazón

TERAZİ

Bu dönemde milongada seçimlerin değişiyor. Her cabeceo cazip gelmeyebilir ve bu gayet normal. Seni gerçekten besleyen tandalar az ama çok kıymetli. Müzikle ve partnerle yakalamaya başlayacağın denge, danslarını daha tatmin edici hale getiriyor. "İyi hissettiğim dans" kavramın değişiyor, netleşiyor.

Bu dönem senin şarkın:
Francisco Canaro – Poema

AKREP

Bazı milongalarda “bir şey eksik” hissi olabilir. Dans ediyorsun ama içini doldurmuyor. Sonra bir anda, doğru müzikte, doğru kişiyle çok güçlü bir tanda geliyor. Bu dönem yüzeyde değil, derinde dans etmeyi öğretiyor. Dansların az ama yoğun olabilir.

Bu dönem senin şarkın:
Aníbal Troilo – Quejas de Bandoneón

YAY

Milongalar bu aralar daha sosyal, daha hareketli. Sohbetler, molalar, yeni tanışmalar ön planda. Ama bir noktadan sonra bu sosyal akışın dansına da yansıdığını fark ediyorsun. Eğlenceyle kalite arasında güzel bir denge kuruluyor. Hem gülüp hem iyi dans ettiğin geceler artıyor.

Bu dönem senin şarkın:
Juan D’Arienzo – Paciencia

OĞLAK

Ritmi tutan, ronda’yı kollayan, partnerini güvenle taşıyan kişi oluyorsun. Bu biraz “sorumluluk” gibi hissettirse de zamanla dansına büyük bir sağlamlık katıyor. Seninle dans edenler rahatlıyor. Bu dönemin sonunda çok güven veren bir dans çizgisi oluşuyor.

Bu dönem senin şarkın:
Osvaldo Pugliese – Recuerdo

KOVA

Alışılmışın dışındaki müzikler, farklı partnerler ve beklenmedik tandalar ilgini çekiyor. Bazıları tuhaf, bazıları harika. Denedikçe kendi dans dilin daha belirgin hale geliyor. Bu süreç sana özgün ama bağlantısı güçlü bir akış kazandırıyor.

Bu dönem senin şarkın:
Osvaldo Fresedo – El Once

BALIK

Müzik bu aralar seni daha derinden etkiliyor. Bazı tandalar uzun süre aklında kalıyor. Partnerle kurulan bağlar daha sezgisel, daha yumuşak. Dansın teknikten çok his üzerinden akıyor ve bu da çok besleyici. Duygusal olarak seni doyuran danslar artıyor.

Bu dönem senin şarkın:
Aníbal Troilo – Sur

GÜRALP DİNER

İLE TANGO ORGANİZASYONLARI ÜZERİNE BİR SOHBET

Por"t" Favor'un 2. sayısında, Güralp Diner'i, namı diğer Milongatör'ü ağırlıyoruz. Yıllardır tango camiasına emek veren, organizasyonlarıyla hepimizi bir araya getiren ve çok sevilen Güralp ile geçmişten bugüne uzanan keyifli bir röportaj yaptık. İyi okumalar.

Sevgili Güralp, tango hayatına girmeden önce Güralp Diner kimdi? Hayatınız, işiniz ve uğraşlarınız nelerdi? Kısaca kendinizden bahseder misiniz?

Tango hayatıma girmeden önce bilgi işlem sektöründeki kurumsal şirketlerde pazarlama yöneticiliği yapıyordum. Dansla fiziksel olarak ilgim olmamıştı. Buna karşılık voleybol, tenis gibi spor dallarında oldukça çok zaman geçiriyordum.

LATİN PARTİSİYLE BAŞLAYAN YOLCULUK

Güralp Diner'in tango hikâyesi nasıl başladı?

Çalıştığım şirketin temsilcisi olarak yaptığım bir müşteri ziyaretinde görüştüğüm arkadaş, sohbet sırasında Latin dansları yaptığını söyleyip beni de görmem için çağırdı. Tarih Eylül 2003. O hafta latin partisine gittim ve dansa başlamaya karar verip ertesi hafta Latin dans derslerine başladım. Yıl sonuna kadar böyle devam etti. 2004 başından itibaren de tangoyu hayatıma kattım. Tangoya başladıktan 4-5 ay sonra da Şişli Belediyesi'nin ev sahipliğinde Nişantaşı Sokak Milongası'nı organize ederek milonga organizasyon konusuna girmiş oldum.

Günümüzde hâlâ konuşulan Point Hotel Milongası macerası nasıl doğdu? Ne kadar sürdü, neden sona erdi? Point Hotel denildiğinde sizi en mutlu eden anınız hangisi?

Dans etmeye başlayınca her yer milonga organize etmek için uygun görünmeye başlıyor. Bunlardan bir tanesini hemen o yıllardaki en tanınan tango eğitmenlerine söyledim. İlgilerini çekmeyince ben denesem nasıl olur acaba diye işe giriştim. Vakıftepe Kır Milongası böyle doğdu. Organizasyon işini iyi yaptığımı söyleyen arkadaşların verdiği motivasyonla kışlık bir mekân ararken de önüme Point Hotel çıktı. Şansımın da yardımıyla 2005 Kasım ayında orada milongalara başladım. Kısa sürede uluslararası ün kazanan Point Milongası neredeyse her hafta 100+ dansçının katılımıyla pandemiye kadar, yani 16 yıl aralıksız devam etti. Pandemi sonrası otel yönetimi milonga işini askıya alınca farklı bir mekân konusu öne çıktı ve 2021 yılı Ekim ayında Zeytuna Bar Milongası'na başladık.

"SONUNDA TANGO KAZANDI"

Eğitmen kimliğiniz olmadan milonga organize etmenin sizce avantajları ve dezavantajları nelerdir?

Eğitmen olmadan milonga organizasyon işlerine giren tek benmişim. Sonradan başka arkadaşlar da aynı yolu izlemiş olabilir tabii. Genel olarak eğitmen arkadaşlar çok destek olmadılar. Yoğun bir rekabet yaşandı ama sonunda tango kazandı.

> “Benim için tango, sarılmak demek.
> Yılda bir-iki kez gerçekten sarılarak dans edilen
> bir tanda yaşayabiliyorsam ne mutlu bana.”

BUENOS AİRES GÖZLEMLERİ

Sıklıkla Arjantin’e gidip geliyorsunuz. Buenos Aires’te tango ile ilgili olup da henüz Türkiye’de olmayan bir şeyden bahseder misiniz?

Buenos Aires'e ilk kez 2011'de gittim. Birkaç yıl ara verdikten sonra da neredeyse her yıl şubat ayını orada geçirmeye başladım. Şubat o bölgede yazın sonuna denk geliyor. Onun için hep aynı zamanda gitmeyi tercih ettim. Orada gördüğüm en temel fark, milongaları sadece milonga organizatörlerinin yaptığı, eğitmenlerin neredeyse hiçbirinin stüdyoları olmadan her yerde dersler vermeleri oldu. Yani farkında olmadan doğru yolu seçtiğimi anladım.

Orada her tür milonga ortamında bulundum ama sonuç olarak tercihim her zaman geleneksel milonga mekânları oldu. Yıllarca Point milongasında “temiz pist” konusunda gayret ederken adeta oradaki geleneksel milongalarla aynı yolda yürüdüğümü gördüm, mutlu oldum.

Son yıllardaki gözlemleriniz neler?

Pek iç açıcı şeyler söyleyemeyeceğim. Pandemiden sonra her şey çok değişti. Yeni bir tangocu nesli geldi. Artık onlar için sarılıp partnerle tek bir ruh haline gelerek dans etmek diye bir şey kalmamıştı. Önemli olan dışarıdan güzel görünmek, bir sonraki gün bolca fotoğraf ve video paylaşıp beğeni toplamak ön plana çıkmıştı. Bu nedenle artık çoğu milongada fotoğrafçılar DJ'lerden daha çok ilgi topluyor.

Arjantin'de de durum farklı değil. Gördüğüm kadarıyla artık oralılar tangodan çok uzaklaşmış durumdalar. Sadece ileride bu işten para kazanma hedefinde olanlar tangoya başlıyor. Özellikle son on yıllık değişimler sonucunda tango artık turistik bir aktivite haline geldi. Buenos Aires’te sadece tango değil, folk dans dersleri alıp partilerine de gidiyordum. 2023’te gidişimdeki tespitim şuydu: Folk dansları da tango ile aynı yolda. Bakalım folklor ne zaman bir endüstri haline dönüşecek.

oralılar tangodan çok uzaklaşmış durumdalar. Sadece ileride bu işten para kazanma hedefinde olanlar tangoya başlıyor. Özellikle son on yıllık değişimler sonucunda tango artık turistik bir aktivite haline geldi. Buenos Aires'te sadece tango değil, folk dans dersleri alıp partilerine de gidiyordum. 2023'te gidişimdeki tespitim şuydu: Folk dansları da tango ile aynı yolda. Bakalım folklor ne zaman bir endüstri haline dönüşecek.

Folklor deyince bir not düşeyim: Bir halk dansı olan chacarera orada bazı milongalarda bir gecede birkaç kez çalınıp dans ediliyor. Point Milongası başladığından bu yana biz de her hafta en az bir chacarera çalıp dans ederiz. Burada bu konulardan uzak olan bazı organizatör arkadaşlar sanki chacarera benim dansımmış, çalarlarsa benim reklamım olacakmış diye düşünüp milongalarında bu dansa asla yer vermezler. Bu da üzücü bir konu.

Peki, bundan sonrası nasıl olacak? Benim tahminim geleneksel tangoya dönüş pek ihtimal dahilinde değil. Gelişmelere açık olup elimizde ne varsa onunla mutlu olmaya çalışmamız gerekiyor. Benim için tango, sarılmak demek. Yılda bir-iki kez gerçek sarılmalı birer tanda dans edebildiysem ne mutlu bana.

"TÜRKLERİN RİTİM DUYGUSU ÇOK KUVVETLİ"

Sizce Türk tangosunun en güçlü yanı nedir?

Bence biz Türklerin ritim duygusu çok kuvvetli, bu nedenle tango yaparken ritim kaçırmıyoruz ama genel olarak melodiyle pek işimiz olmuyor. Avrupa'da ise genelde ritim duygusu düşük olduğundan Avrupalı kadın dansçılar Türkiye'de ritim sektirmeyen liderlerle dans ettiklerinde çok mutlu olup ülkelerine döndüklerinde bunu çevrelerindeki diğer tangocu arkadaşlarına anlatıyorlar. Bunun sonucunda yıllar içinde İstanbul'daki tango çok meşhur oldu ve uzun süre Avrupanın tango başkenti olduk.

BALANCED & ELEGANT
TANGO SHOES
turquoise
Ürünlere göz atın!

NİTO & ELBA

TANGOYA VE BİRBİRLERİNE ADANMIŞ BİR ÖMÜR

Arjantin tangosunun yaşayan efsanelerinden, "grandes maestros" Nito Garcia and Elba Sottile , onlarca yıldır sahnede, milongalarda ve derslerde tangonun ruhunu kuşaktan kuşağa aktaran çok özel bir çift. Tangoya ve birbirlerine adanmış bu uzun yolculukta sayısız dansçıya ilham vermekle kalmadılar; aynı zamanda bir dönemin tango hafızasını da canlı tuttular.

Sevgili dostlarımız Evrim Kıvançer ve Gizem Emek, Arjantin'de bulundukları sırada dergimiz için bu büyük ustalarla bir araya gelerek tangoya, yıllara ve birlikte dans etmeye dair sıcak bir sohbet gerçekleştirdi. Bu söyleşide Nito ve Elba; tangoyla geçen onlarca yılın birikimini sahne anıları, müzik anlayışları, milonga kültürü, kostüm estetiği ve birlikte başlayan hayat hikâyeleri üzerinden samimi anekdotlarla paylaşıyor.

Öncelikle bu söyleşiyi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz. Türkiye'de tango üzerine yazılar yayımlayan bir dergi için bu röportajı yapıyoruz.

Nito: İstediğiniz her şeyi sorabilirsiniz. Ben tangoya başlayalı sanırım 73 yıl oldu. Bu kadar yıl içinde o kadar çok ülkeye gittik ki bazen insan durup hepsini düşünmeden edemiyor.

Son yıllarda yaptığınız seyahatleri düşünürsek aklınıza ilk ne geliyor?

Nito: En son İtalya'daydık. İtalya'ya dört kez gittik.

Evrim: Burada Amerika'ya 23 kez gittiğiniz yazıyor. Türkiye'ye gelme fırsatınız oldu mu?

Nito: Maalesef hayır. Ama gemi seyahatlerinde Türkiye kıyılarından geçtik. Yaklaşık on tane tango gemi turuna katıldık. Festival geminin içinde olurdu; gemi limana yanaştığında ise karaya çıkar, orada da dans ederdik.

BİR TANGO ANISI

Bunca yıl ve bu kadar çok sahneden sonra merak ediyoruz: sizin için en unutulmaz ya da en duygusal gösteri hangisiydi?

Nito: Bunun duygusal olup olmadığını bilmiyorum ama bir anekdot anlatayım. Oscar Alemán diye çok önemli bir müzisyen vardı. Dünyanın en büyük gitaristlerinden biriydi ama caz müzisyeniydi. O sahne alıyordu, biz de sahneye çıkıyorduk.

O akşam bir smokin giymiştim. Bir figür sırasında Elba'yı kaldırıyorum ve fermuarın kopma ihtimalinden korktuğum için pantolonun fermuarını daha sağlam bir fermuarla önceden değiştirmiştik. Tango bittikten sonra tuvalete gittim. Orada bir adam bana şöyle dedi:

“Çok iyiydi, gerçekten çok iyiydi… ama şu diğer şey olmasaydı.”

“Diğer şey ne?” diye sordum.

“Fermuarın patladı ve gömleğin dışarı çıktı.”

Yani bütün dans boyunca gömleğim dışarı çıkmış halde dans etmişim!

(Gülüşmeler)

Elba: Şimdi gerçekten duygusal olan bir anıyı anlatayım. İtalya'daydık ve “Oro y Gris” tangosunu dans ediyorduk. Bu çok güçlü bir tangodur; insanın tüylerini diken diken eder. Dans ettik. Sonra Nito sanki beni öpmek ister gibi oldu. Ben geri çekildim, döndüm ve yürüdüm. Nito da başka tarafa gitti. Ama birkaç adım yürüdükten sonra ikimiz de aynı anda geri döndük. Birbirimizi gördük, hızla birbirimize doğru yürüdük, sarıldık ve öpüştük. Sanki ikimiz de pişman olmuş gibiydik. İnsanlar ağlıyordu. Gerçekten ağlıyorlardı.

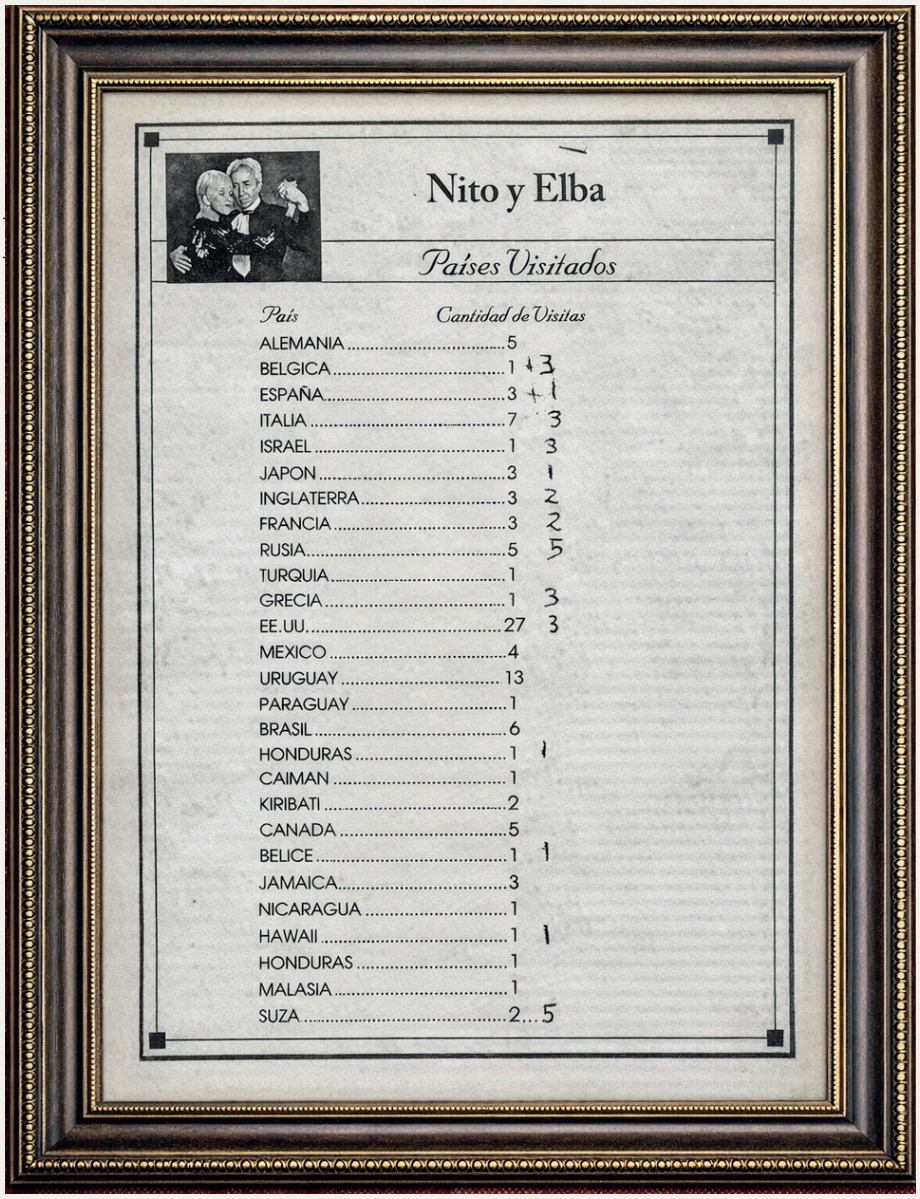

Nito: Dur, dur… röportaja devam edelim.

(Gülüşmeler)

En sevdiğiniz tango hangisi?

Nito: Pugliese'nin tangolarından herhangi biri. Ama özellikle Pugliese orkestrasının çaldığı haliyle. Çünkü benim için dans ederken müzik dansçıya yardım etmelidir. Dansçı hangi tarzda dans ettiğini bilmelidir. Bazen insanlar müziğin stilini dikkate almadan dans ediyor. Oysa müzik dansı yönlendirmelidir. Bir keresinde Pugliese ile başımıza ilginç bir şey geldi. Cunill Tiyatrosu'na gidiyorduk. Yolda Pugliese ve eşiyle karşılaştık. Bana hangi tangoya dans edeceğimizi sordu. “La Yumba” dedim. Pugliese de şöyle dedi : “Ben onu önce biraz daha hızlı çalacağım ki siz rahat dans edebilin. Sonra tiyatroda tekrar daha yavaş çalarım.” Düşünsene… Bir orkestranın aynı tangoyu iki kez çalması! Benim fikrime göre müzisyenler dansçıları pek sevmez. Ama Pugliese çok iyi bir insandı ve gerçekten de o akşam aynı tangoyu iki kez çaldı. İsteseydi bize başka bir tango söyleyebilirdi. Ama eşi “Hayır, bu senin tangon” diyordu. O ise “Hayır, aynı tangoyu çalacağız” dedi. Bir de Agustín Bardi'nin tangolarını çok severim: “Yunto de Oro”, “La Yumba”… Bunlar çok güzel eserlerdir. Bunun dışında dans etmek için D'Arienzo'yu da çok tercih ederiz.

Bugün milongalarda çalan orkestralar hakkında ne düşünüyorsunuz?

Nito: Orkestraların çoğunu seviyorum. Ama dans etmek için özellikle Pugliese'yi tercih ederim ve mümkünse sözsüz müzik seçerim. Bence bir dansçı sahnede bir şarkıcıyla birlikte dans ediyorsa bu iyi bir fikir değildir. Çünkü o zaman seyircinin dikkati dansçıda değil şarkıcıda olur. Hangi müziğe dans

ettiğiniz çok önemli. Orkestra dansı yaklaşık yüzde otuz etkiler.

Milongalara gittiğinizde özellikle genç çiftleri nasıl görüyorsunuz? Bugünün tangosu hakkında ne düşünüyorsunuz?

Nito: Bence dünyanın diğer yerlerindeki yaşlı insanlar, Arjantin'deki yaşlı insanlardan daha çok dans ediyor. Buradaki yaşlıların çoğu dans etmeyi bilmiyor. Çünkü onların gençliğinde tango yoktu; rock'n roll vardı. Tango aslında "Rock Around the Clock" isimli bir Amerikan filmi yüzünden kaybolmaya başladı. Bill Haley and His Comets'in müziği vardı. Gençler sinemalarda o müzikle dans etmeye başladı ve yavaş yavaş tangoyu bıraktılar. Bazen insanlar başka nedenler söyler: askeri dönem, siyaset vs. Ama bana göre tango asıl bu yüzden kayboldu.

Rock'n roll öğrenmiş ve şimdi yaşlanmış bir adam tango bilmeyebilir. Ama aslında öğrenme fırsatı vardır. Ders alabilir. Ama çoğu kişi gitmez. Çünkü kendilerini usta sanırlar ve kadınların onları ders alırken görmesini istemezler. Ben ise hâlâ öğreniyorum. Bugün birçok çift farklı bir şekilde dans ediyor. Ama benim için tango yürüyerek dans edilir. Tango dediğin şey adım adım yürümektir; sağa sola savrulmak değil. Gençken milongaya gittiğimizde mekânın nasıl olduğu ya da kimin işlettiği bizi pek ilgilendirmezdi. Bizim için önemli olan orada güzel dans eden güzel kızların olmasıydı.

(Gülüşmeler)

"TANGO YÜRÜYEREK DANS EDİLİR"

Tango adımlarını nasıl düşünüyorsunuz? Bir adımın yapısı sizin için nasıl olmalı?

Nito: Bir adımı başlatırsın, geliştirirsin ve bir son verirsin. Yani bir başlangıcı, bir gelişimi ve bir bitişi vardır. Sonra başka bir adım başlatırsın ve onu geliştirirsin. Bugün dünya tango şampiyonasında dans eden bazı çiftler de aslında böyle dans ediyor. Ben dans ederken şunu seviyorum: dansçı bir figür yapar, sonra yürür. Sonra tekrar bir figür yapar, sonra yine yürür. Yani yürüyüş görünmeli. Dans pistte bir çizim gibi görünmeli.

Milonga kültürü zaman içinde nasıl değişti? Eskiden ne sıklıkla dans ederdiniz?

Nito: Eskiden haftada iki gün dans ederdik: cumartesi ve pazar. Cuma günleri bile yoktu. Sonra cuma da eklendi ve insanlar cuma, cumartesi, pazar dans etmeye başladı. Daha sonra işler büyüdü. Bugün ise neredeyse her gün dans ediliyor. Hatta gündüzleri bile dans eden insanlar var.

"PİSTİ KONTROL ETMEYİ BİLİRSEN KİMSEYE ÇARPMAZSIN"

Milongadaki ronda kullanımı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Nito: Bir keresinde bir yarışmada arkamızda bir çift vardı. Sürekli geri geri gidiyorlardı ve biz ilerleyemiyorduk. Öylece kaldık. Sorun şu: pist hâkimiyeti yok. Ben bütün hayatım boyunca milongada dans ettim. Eğer pisti kontrol etmeyi bilirsen kimseye çarpmazsın. Bir gün bir barda oturuyorduk. Bir kadın dans ediyordu ve çok yüksek boleolar yapıyordu. Elba'ya dedim ki: "Bak, birazdan birine çarpacak. Ya birinin elbisesini yırtacak ya da birinin kafasına vuracak." Tam bizim masanın yanından geçerken yaptığı bir boleo masa örtüsüne takıldı ve bütün masayı devirdi. Şişeler, bardaklar yere düştü. Kadın o kadar utandı ki hemen ortadan kayboldu. Tango nuevo ile birlikte arkaya doğru yapılan o büyük boleolar ortaya çıktı ve işler daha da karıştı.

KOSTÜM ESTETİĞİ

Evrim: Elba, sahne için yaptığınız elbiselerde ilhamınız nereden geliyordu?

Elba: Ben vücudun çok fazla görünmesini sevmem. Bu yüzden elbiseleri tasarlarken bacağın yan tarafında bir yırtmaç olurdu ama hiçbir zaman abartılı olmazdı. Dikişi çok küçük yaşta öğrendim, terzilik yaptım. Hatta oğlumun takım elbiselerini ve gömleklerini bile ben diktim. Kısacası her şeyi kendim yapardım.
Aslında moda tasarımcısı olmak isterdim. Bugünün dünya şampiyonalarına bakıyorum; kadınların üzerinde neredeyse bir bez parçası var gibi. Sürekli bacak gösteriliyor. Bacak, bacak, bacak…

Nito: Tango iyi giyinmeyi de gerektirir. Bir performansta müzik kadar kıyafet de önemlidir. Eskiden milongalara gittiğinde herkes çok şık olurdu. Kadınlar kusursuz giyinirdi, erkekler de öyle. Çünkü kravatsız ve takım elbisesiz içeri alınmazdın. Sonra zaman değişti.

Elba: Evet, gerçekten öyleydi. Ben de kullandığım bütün elbiseleri kendim dikerdim. Kumaşları çoğunlukla buradaki bir dükkândan alırdım. Çok güzel kumaşlar bulabileceğiniz bir yerdi. O zamanlar kumaşlar da çok ucuzdu. Mesela Nito'nun bordoya yakın bir takımı vardı; kumaşının metresi sadece bir dolardı. Bazıları bir dolar, bazıları iki dolar olurdu. Bir keresinde bir

> "BİR PERFORMANSTA MÜZİK KADAR KIYAFET DE ÖNEMLİDİR."

kumaş dükkânına girmiştik. Orada sohbet ederken dükkân sahibi "Evita" filminden söz etmeye başladı ve bir anda Evita hakkında çok kötü bir şey söyledi. "Evita bir fahişeydi" gibi bir şey dedi. Çok sinirlendim. Ona şöyle dedim: "Bunun doğru olup olmadığını nereden biliyorsunuz? Siz onu gördünüz mü?" O kadar sinirlendim ki dükkândan çıktım. Kumaşları satın almıştım ama öfkemden dükkânda bıraktım. Bir süre sonra yürürken fark ettim ki kumaşları orada unutmuşum.

Elba, siz dans etmeyi nasıl öğrendiniz?

Elba: Aslında dans etmeyi hiç bilmiyordum. Gerçekten hiçbir şey bilmiyordum. Nito bana hep sorardı: "Nasıl bu kadar hızlı öğrendin?" Ama ben gerçekten sıfırdan başladım. Nito bana dans etmeyi öğretti. Daha sonra Junín'den bir orquesta típica bizi bir gösteride dans etmek için davet etti. O günden sonra da farklı gösterilere çıkmaya başladık.

BİR AŞK HİKÂYESİ

Peki siz nasıl tanıştınız?

Nito: O zamanlar Buenos Aires'te evlenmek üzereydim. Ama hayatımda bazı sorunlar çıktı. Düğünümün şahidi de kasabamdan bir arkadaşımdı. Bana şöyle dedi: "Haydi buradan gidelim, başka bir yerde bir şey yapalım." Ben de Buenos Aires'i, nişanlımı ve her şeyi bırakıp onunla birlikte Jujuy'a gittim. Orada dans edilen bir mekân açtık. Bir gün kasabadaki daha büyük bir salonda bir dans gecesi düzenlendi. Salona girdim, etrafa baktım ve Elba'yı gördüm.

Elba: Evet, ben de onu gördüm. Açık mavi bir takım elbise giymişti, çok şık bir gömleği vardı. Gömleğinde "yobo" dediğimiz bir süs vardı. Eskiden gömleklerin ön kısmında, kravatın altında duran uzun bir süs olurdu. Çok şık giyinmişti, kravatı da çok düzgündü. Ben arkadaşlarıma dönüp şöyle dedim: "Bu adam buradan değil." Çünkü bizim kasaba çok küçüktü. İnsanlar genellikle daha sade giyinirdi. Ama o çok farklı görünüyordu. Bir süre sonra beni dansa kaldırmak için işaret etti. Ama ben başımı çevirdim ve bakmadım. Hayat o dönemde çok zordu. Nito'nun eşi o yılın mart ayında bir kazada hayatını kaybetmişti. Benim eşim de aynı yılın mayıs ayında bir kazada vefat etti. Yani aynı yıl içinde ikimiz de eşimizi kaybettik. O zamanlar birbirimizi hiç tanımıyorduk. Üç ve dokuz yaşındaki iki kızımla tek başıma kalmıştım. Çalışmak zorundaydım. Uzun yıllar kuaförlük yaptım ve sonunda o işten emekli oldum. Bir süre sonra Nito'nun mekânına gittim ama o zamanlar oranın Nito'ya ait olduğunu bilmiyordum. Nito oradaydı; bir şeyler tamir ediyordu.

> **“SALONA GİRDİM, ETRAFA BAKTIM VE ELBA’YI GÖRDÜM.”**

Biz konuşmadık ama ortağıyla sohbet ettim. Daha sonra Nito ortağına benim kim olduğumu sormuş. Bir sonraki karşılaşmamız bir Noel gecesiydi. Nito dans ediyordu ama ben dışarı çıkıp izlemekten çekiniyordum. Çünkü beni tanıyan çok kişi vardı. Dul olduğunuz zaman insanlar sizi daha fazla gözlemler. Bu yüzden dışarı çıkmadım. Ama pencereden baktım ve Nito’nun nasıl dans ettiğini oradan izledim. Sonra zamanla görüşmeye başladık.

Böyle böyle tanıştık ve birbirimizi tanımaya başladık. Bir gün Nito beni dışarı davet etti. Benim küçük bir arabam vardı, açık renk bir Citroën. Birlikte yola çıktık. Ama yolda arabamız bozuldu ve arabayı bir benzin istasyonunda bırakmak zorunda kaldık. Bizi tanıyan, o dönemde sinemayla uğraşan bir arkadaşla karşılaştık. O bizi arabasıyla götürdü ve daha sonra benim kasabama dönmem için bir taksi ayarladı. Daha sonra bu arkadaş bana Nito’yla görüşüp görüşmediğimi sordu. Ben de: “Hayır, sadece bir kahve içtik,” dedim. Ama o bana şöyle dedi: “Sen bilmiyorsun. O adam mafyadır. Seni çalıştırır, hatta kızlarını bile çalıştırır.” Kızlarım o zaman çok küçüktü. Hatta Nito küçük kızım Fernanda’ya yürümeyi bile öğretmişti. Buna rağmen bu arkadaş sürekli bana: “Ondan uzak dur,” diyordu. Bir süre sonra tekrar gelip şöyle dedi: “Sana önce kötü bir şey söylemiştim ama şimdi iyi bir şey söyleyeceğim. Eğer onunla devam etmek istiyorsan edebilirsin. O iyi bir adam.” İşte o zaman içim rahatladı. Sonra yıllar geçti. Biz 1975 yılında evlendik. Bugün geriye baktığımızda neredeyse elli yıl olmuş.

TANGO İLE BAŞLAYAN, BUENOS AIRES'TEN SEUL'E UZANAN BİR HAYAT

Bu bölümde, Arjantin'de yaşayan Türklerin deneyimlerine kulak veriyoruz. Bu sayımızdaki konuğumuz Pelin Ercan'a katkıları ve paylaşımları için teşekkür ederiz.

Merhaba, Pelin ben.

Tangoya 2006 yılından sonra başladıysanız büyük ihtimalle tanışmıyoruz. Ama Türkiye tango camiasının eskilerindenseniz, mutlaka bir milongada karşılaşmış; dans ya da sohbet etmişliğimiz vardır. Hatta köklü bağlar kurduğum iyi dostlarım da belki şimdi bu satırları okuyordur.

Türkiye tangocularının birçoğuyla, Ankara'da yaşayıp İstanbul milongalarına sıklıkla gittiğim 2001–2006 yılları arasında tanıştım. Bir kısmıyla Arjantin'de yaşadığım 2006–2019 döneminde, birkaçıyla da Güney Kore'de yaşadığım son yıllarda. Daha sonra bir tango profesyoneli olup İstanbul'un en büyük ve en popüler tango mekânlarından biri olan Tangoport'u açan sevgili Tamer Özkaynak'la tanışmamız da 2013 yılında Buenos Aires'te oldu. Nereden nereye… Bana mütevazı tango hikâyemi anlatma fırsatı verdiği için kendisine buradan tekrar teşekkür ederim.

İşte benim tango hikâyem böyle "nereden nereye"lerle dolu.

Tangoyla ilk tanışmam, master için gittiğim New York'ta oldu. Yıl 2000. "You Should Be Dancing" adlı bir dans stüdyosunda, dans etmeyi hiç beceremediğimi düşünüp belki birkaç ders alırsam faydası olur diye salsa derslerine başladım.

Aynı stüdyoda swing dersleri veren bir dansçının, Arjantin tangosuyla yeni tanıştığını ve bunun şimdiye kadar yaptığı en duygu dolu dans olduğunu ballandıra ballandıra anlatması ve benim de iki ayda salsadan sıkılmamın etkisiyle Arjantinli milonguero Luis Canan'la tango derslerine başladım. Partneri olmadığı için figürleri benimle gösteriyordu. Bir acemi tangocu için bundan daha görkemli ne olabilir?

Haftada bir, dersten sonra düzenlenen stüdyo milongasına da kalıyordum. O milongadan aklımda kalan ilk şeylerden biri, partnerlerden birinin beni cross'a yönlendirmeye çalışıp benim bir türlü cross'a girememedi — çünkü henüz o adımı öğrenmemiştim. Başka bir dansçı da bana haftada kaç gün dans ettiğimi sormuş, ben "Bir" deyince "Bu şekilde öğrenmen yıllar sürer" demişti. İşte ondan sonra New York'un diğer milongalarını keşfedip hemen her gece milongaya gittiğim gerçek milonguera dönemim başladı.

O milongalardan birinde gösteri yapan Walter Perez – Carina Romero çifti de benim gösteri dansçısı (o zamanlar Tango Fantasía denirdi) olma isteğimi tetikledi. Ne olduğunu bile bilmiyordum ama düşündüğüm tek şey şuydu: "Ben de bunu yapmak istiyorum."

Sevgili arkadaşım Deniz'in (Öztin) hikâyesinde okudum; tangoyla tanışması The Tango Lesson filmi sayesinde olmuş. Benim de ilk kez Buenos Aires'e gitme isteğim - hayalim - bu film sayesindedir. Filmi izlemem New York'ta, Pablo Verón'dan aldığım ilk özel ders de öyle. Ama ilk Buenos Aires seyahatim üç yıl sonra, 2003'e kısmetmiş.

Ondan önce, 2001'de New York'taki burslu eğitim ve iş hayatımı tamamlayıp Ankara, Bilkent Üniversitesi'ne akademisyen olarak döndüm. Tabii

ki döner dönmez ilk işim, o sırada annem ve babamın da ders aldığı tango okulunda derslere başlamak oldu. Sevgili Servet Hoca (Moran) derste benimle biraz dans edip "seviye testi" yaptıktan sonra, "Sen ileri seviyeye gel" dediğinde yaşadığım mutluluğumu anlatamam.

O zaman her cuma akşamı Neva Palas Oteli'nde milongaya giderdik; annem, babam ve ben. Ayda birkaç kez de hafta sonu İstanbul milongalarına… İstanbul milongaları benim için bir lükstü: Cuma Grand Haliç, cumartesi Tango Neon, pazar Denizatı. (Hatırlayanlar için nostalji olsun diye yazıyorum.) Workshop'a gelen Arjantinli hocaları da hiç kaçırmazdım tabii ki. Aklımın ve kalbimin bir yerinde hep Buenos Aires, hep profesyonel dansçı olma hayali vardı.

Kısa bir süre sonra Bilkent öğrencilerine tango dersleri vermeye ve Tango Capital adıyla milongalar, pratikler, organizasyonlar yapmaya başladım. Ankara'da ilk kez tanda–cortina olan milongalar düzenledim; cabeceo kültürünü tanıtmaya, Arjantin milongalarının havasını Ankara'da yaratmaya çalıştım. Ama şimdi düşününce bu kültürel alışverişi doğal akışına bırakmak ve zamana yaymak gerekirmiş.

2003'te ilk Buenos Aires yolculuğumu yaptım. O zaman Arjantin'in ender tango festivallerinden birinde günde altı saat ders, gecenin geç saatlerine kadar milonga… Şehri gezmeye ayırdığım tek gün La Boca, Caminito'ya gittiğimi ve oradaki sokak dansçılarına çok özendiğimi hatırlıyorum. İşte yine o anlardan biri: "Ben de bunu yapmak istiyorum."

Tabii ki o dansçıların aslında şapkaya topladıkları birkaç pesoyla hayatlarını güçlükle idare ettiklerini hiç düşünmemiştim.

> “Şehri gezmeye ayırdığım tek gün La Boca, Caminito'ya gittiğimi ve oradaki sokak dansçılarına çok özendiğimi hatırlıyorum. İşte yine o anlardan biri: "Ben de bunu yapmak istiyorum."”

Ondan sonra hemen her sene turistik amaçla Buenos Aires'e gittim. Hayattaki öncelik listemde tangonun akademik kariyerimin önüne geçmeye başladığı 2006 yılında, Bilkent'te bir senelik ücretsiz izin alarak (gözümü kararttıysam da o kadar değil) Buenos Aires'e bu kez kalma niyetiyle gittim. Tatil mi, yeni bir kariyer arayışı mı, bir hayali gerçekleştirme umudu mu… Belki hepsi birden.

İşte Arjantin hikâyem böyle başladı. Tangoyla para kazandığım ilk iş, sevgili hocam Graciela Gonzales'in kadın tekniği dersinde tercümanlık oldu. (Bu arada Türkiye'de olduğum dönemden beri İspanyolca dersleri alıyordum; ama Arjantin İspanyolcası bambaşkaymış.)

Ondan sonra La Boca'da sokak dansçısı oldum. Caminito'da bir tango kafesinde haftanın beş günü, beş farklı partnerle, günde 6–7 saat dans ediyor ve turistlere gösteri yapıyordum. Daha ne isteyebilirdim?

Seneler sonra evlendiğimde kilisede kolunda yürüdüğüm, ikinci baba gibi yakın, en iyi dostlarımdan biri olan bandoneon müzisyeni (rahmetli) Alfredo Molina'yla da Caminito'daki o kafede tanışıp birlikte sayısız gösteri yaptık.

Tabii en önemlisi ve en güzeli; şimdiki eşim, hayat arkadaşım ve dans partnerim Miguel Calvo'yla tanışmam da Caminito'da çalıştığım döneme denk gelir. Tanışmamızla partner olup birlikte çalışmaya başlamamız arasında 3–4 yıl geçti; ama partner olmamızla sevgili olmamız, nişanlanıp evlenmemiz arasında sadece 3–4 ay vardı.

İlk sahneye çıkmam, yani gerçek anlamda bir koreografi hazırlayıp gösteri yapmam - şimdilerde çok popüler olan terminolojiyle ilk tango escenario deneyimim - Miguel sayesindedir. Yani aslında benim ilk sahne tangosu öğretmenim oydu. Birlikte ilk çıktığımız gösteri Complejo Tango'ydu; koreograf ve direktör meşhur Carlos Borquez. (Arjantin'e gidenler bilir: Casa de Tango, turistlerin akşam yemeği yerken izledikleri; üç ya da dört çift dansçı, orkestra ve tango şarkıcılarından oluşan tipik bir formattır.)

Oradan sonra Señor Tango, Taconeando, El Viejo Almacén gibi birçok tango evinde çalıştık. Hayatımız gündüzleri ders alarak ya da ders vererek, akşamları gösteri yaparak geçiyordu. San Telmo'daki loft tipi evimizde, kedimizle mutluyduk.

El Viejo Almacén'de birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızdan bir çift düzenli olarak Kore'ye turneye gidip geliyordu. Onların tavsiyesiyle ilk kez 2016'da dört aylığına Seul'e geldik. "Geldik" diyorum çünkü 2020'den beri artık burada yerleşik bir hayatımız var.

2020'de yine dört aylığına gösteri yapmaya geldiğimiz Seul'de Covid yüzünden iki yıl "mahsur" kaldık. Bu iki yıl benim için bir hapis hissinden çok, yeni bir kapının açılması, yeni bir hayat tarzına adapte olma dönemi oldu. İlk geldiğimiz 2016'dan beri kendimi çok yakın hissettiğim Kore kültürü, mutfağı ve diline iyice alıştığım; Koreceyi ilerlettiğim ve kendimi evimde hissettiğim bir dönemdi. (İnsan dünyanın farklı yerlerinde yaşadıkça bütün dünya evi gibi mi oluyor acaba?)

Bu süreçte uzun dönem vize alıp bağımsız çalışmaya; özel ve grup dersleri vermeye, Kore ve uluslararası yarışmalarda jüri üyesi ve yarışma dansçıları için koreograf olarak çalışmaya, önemli tiyatrolarda büyük orkestralarla gösterilere çıkmaya başladık. Seul'ün neredeyse Arjantin'i aratmayan milongaları ve tango camiası da cabası.

İşte benim tango hikâyemin bugünü.

Nereden nereye…

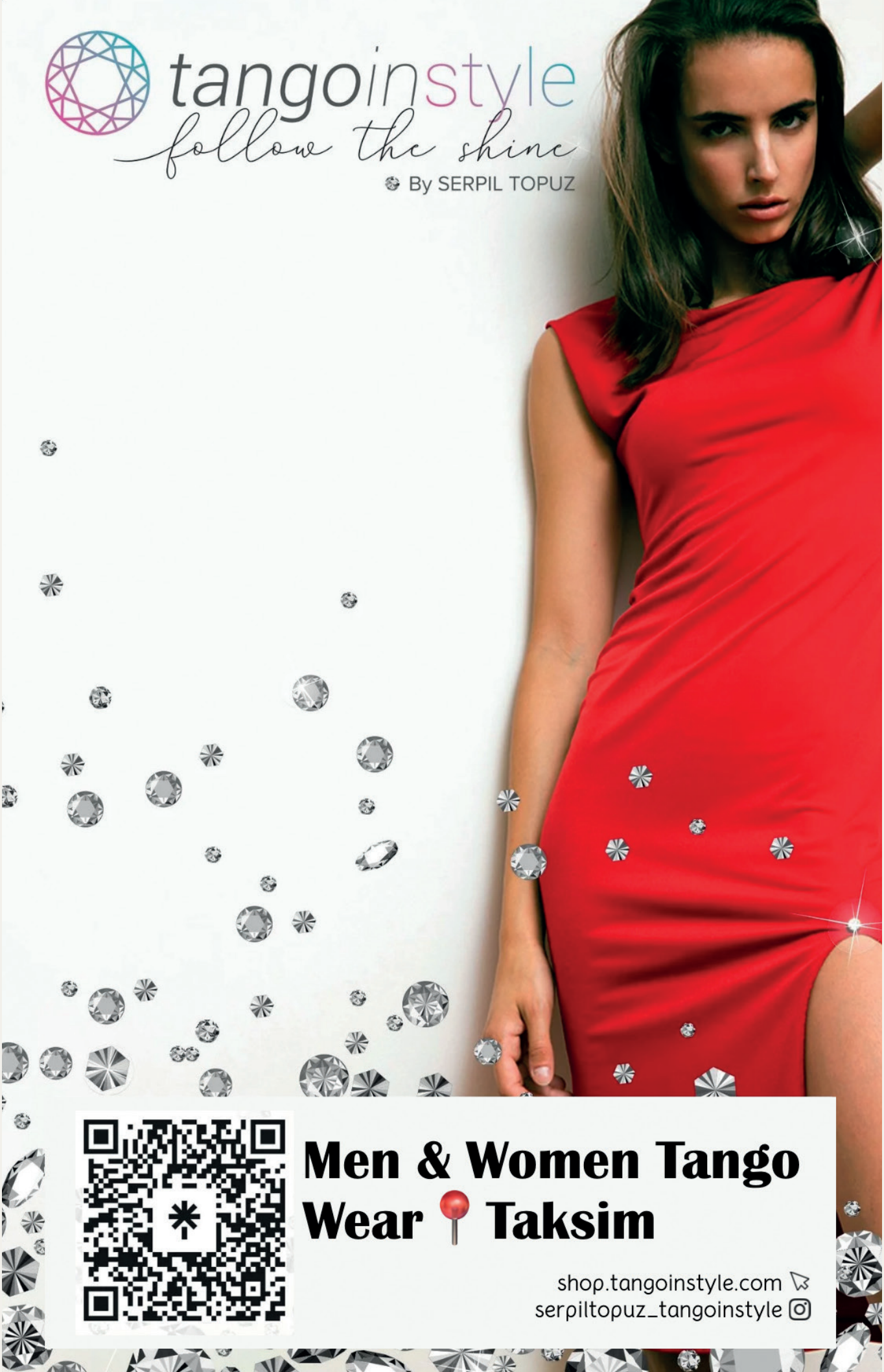
tangoinstyle
follow the shine
By SERPIL TOPUZ
Men & Women Tango Wear 📍 Taksim
shop.tangoinstyle.com
serpiltopuz_tangoinstyle

HANGİ TANGOCUSUN?

Her soru için sana en yakın seçeneği işaretle. Doğru yanlış yok; tango ruhun neyse o!

1. Milongaya girdiğinde ilk yaptığın şey nedir?
A) Selamlaşır, arkadaşlarımı bulur, kısa sohbetler açarım
B) Çalan müziğe kulak kesilirim, tandayı analiz ederim
C) Tanıdık yüzleri süzerim, güvende hissettiğim kişilerle göz göze gelirim
D) Bir köşeye oturur, ortamı izlerim
E) Yeni yüzleri fark eder, "acaba kiminle dans etsem" diye düşünürüm

2. Senin için ideal milonga nasıl geçer?
A) Bol sohbet, kahkaha ve tanıdıklarla geçen bir gece
B) İyi seçilmiş orkestralar, düzgün tandalar
C) Az ama keyifli, tanıdık partnerlerle uzun danslar
D) İzlemek, hissetmek, düşünmek
E) Bol dans, bol yenilik, bol keşif

3. Cabeceo senin için ne ifade eder?
A) Keyifli bir iletişim biçimi
B) Değerlere saygılı bir ritüel
C) Biraz zorlayıcı ama alışınca güzel
D) Gerekmedikçe uzak dururum
E) Harika! Yeni dansların kapısını açar

4. Güzel bir tandayı kaçırdığında ne hissedersin?
A) Sorun değil, sohbet ederim
B) "Ah, tam sevdiğim orkestra" diye üzülürüm
C) Doğru kişiyle olsaydım keşke derim
D) Bazen izlemek de keyiflidir derim
E) Hemen bir sonraki dansı kovalarım

5. Milongada seni en çok ne mutlu eder?
A) İnsanlar ve bağlar
B) Müzikal tatmin
C) Güvenli ve derin danslar
D) Ortamın ruhunu hissetmek
E) Yeni deneyimler

6. Tango ile ilgili sohbetlerde sen daha çok…
A) İnsanlardan ve anılardan bahsedersin
B) Orkestralar ve dönemleri anlatırsın
C) Hareketlerin anlamı ve hisleri üzerine konuşursun
D) Dinlemeyi tercih edersin
E) Yeni denediğin hareketleri anlatırsın

7. Milonga senin için en çok ne demek?
A) Sosyalleşme ve stres atma alanı
B) Dans edilse de aslında bir müzik dinletisi
C) Samimi dostluklar kurulan bir yer
D) Gözlem ve içe dönüş
E) Keşif ve oyun alanı

8. Bir yabancı sana cabeceo yaptığında…
A) Mutlu olurum
B) Müziğe göre karar veririm
C) Biraz çekinirim ama samimi geliyorsa kabul ederim
D) Genelde reddederim
E) Hemen kabul ederim

9. Milongadan sonra aklında kalan şey genelde…
A) Kimlerle görüştüğüm
B) Hangi müziklerin çaldığı
C) Kimlerle derin bağ kurduğum
D) Ortamın hissi
E) Tanıştığım yeni insanlar

10. Kendini tango içinde nasıl tanımlarsın?
A) İnsan odaklı
B) Müzik odaklı
C) Güven ve bağ odaklı
D) İç gözlem odaklı
E) Deneyim odaklı

11. Cortina başladığında sen genelde…
A) Sohbete devam eder, bardağımı tazelerim
B) Bir sonraki tandayı tahmin etmeye çalışırım
C) Dans ettiğim kişiyle kısaca hislerimizi paylaşmak isterim
D) İnsanları ve pistteki eşleşmeleri izlerim
E) Yeni bir dans için etrafa bakınırım

Hazırlayan: Port Ekip

12. Milongada en rahatsız olduğun şey hangisi?
A) Soğuk, mesafeli ortam
B) Müzikal akışın bozulması
C) Tanımadığım kişilerle zorla dans etmek
D) Gürültü, kalabalık ve kaos
E) Hep aynı kişilerle dans etmek

13. Bir tandada partnerinle en çok neye dikkat edersin?
A) İletişim ve enerji
B) Müzikal uyum
C) Güven ve konfor
D) Sessizlik ve alan
E) Akış ve dinamizm

14. Milonga sırasında bir süre dans etmediğinde…
A) Sohbet ederim, keyfim kaçmaz
B) Müziği dinlemek bana yeter
C) Doğru kişi gelene kadar beklerim
D) Bu haliyle de memnunum
E) İçim içimi yer, bir an önce dans etmek isterim

15. Tango senin için en çok neyi besler?
A) Sosyal bağları
B) Estetik ve müzikal zevki
C) Yakınlık ve güven duygusunu
D) İç dünyayı ve düşünceyi
E) Merakı ve canlılığı

SONUÇLAR

A şıkları fazlaysa: Sosyal Kelebek
Milongaya girdiğinde önce dans pistine değil, ortama bakarsın. Kim gelmiş, kim nerede oturuyor, kimle iki laf edebilirim… Dans çoğu zaman bu temasın içinden doğar; önce sohbet, sonra tanda gelir. Bazen gecenin sonunda "çok dans etmedim" dersin ama eksik hissetmezsin; çünkü senin için tango, birlikte var olma hâlidir.

Güçlü yönlerin
Ortamı okuma, insanları bir araya getirme ve yeni gelenlerin rahatlamasını sağlama becerisi. Milongada görünmeyen ama hissedilen bir sosyal bağ yaratman.

İpucu
Arada bir, sohbeti bilinçli olarak ertele. Müziğin seni çağırdığı o anda piste çıkmak, sosyal sezgini dansına daha net taşır.

B şıkları fazlaysa: Müziksever
Müzik başladığında içinden "evet, bu" ya da "hayır, bu değil" dediğini fark edersin. Tanda kavramı senin için teorik değil, bedensel bir bilgidir. Bazen hiç dans etmeden, sadece oturup dinlersin ve bu seni rahatsız etmez. Çünkü senin için milonga, önce kulakla başlar, sonra ayaklara iner.

Güçlü yönlerin
Müziği yapısal ve duygusal düzeyde okuyabilme, akışa sezgisel olarak uyum sağlama ve dansı kayıtla birlikte kurabilme yetisi.

İpucu
Her zaman "doğru" müziği beklemek yerine, bazen tanda başlamadan dans etmeye niyetlenebilirsin. Müzikal sezgin, sandığından daha esnek olabilir.

C şıkları fazlaysa: Konforcu
Milongada hemen piste çıkmazsın. Önce bakar, tartar, hissedersin. Tanımadığın biriyle dans fikri seni heyecanlandırmaktan çok düşündürür. Ama biriyle bağ kurduğunda, işte o zaman gece senin için açılır. Aynı kişiyle üst üste dans etmek sana sıkıcı gelmez; aksine, derinleşmenin yolu oradan geçer.

Güçlü yönlerin
Güvenli bağlantılar kurma, bedensel rahatlığı koruma ve yakınlıktan beslenen bir dans dili geliştirme becerisi.

İpucu
Kendini zorlamadan, küçük bir eşiği aşmayı dene: bir yeni dans, bir kısa temas. Kontrol sende kalırken deneyim alanın genişleyebilir.

D şıkları fazlaysa: Gözlemci
Milongada en rahat hissettiğin an, kimseyle konuşmak zorunda olmadığın anlardır. Oturup izlemek, müziği uzaktan dinlemek ve ortamın ruhunu çözmek senin için pasiflik değil, aktif bir dikkat hâlidir. Bazen dans etmezsin; bazen tek bir tanda yeterlidir.

Güçlü yönlerin
Yüksek sezgisel farkındalık, acele etmeden doğru anı seçme ve ortamın derinliklerini okuma becerisi.

İpucu
İçe dönük ritmini bozmadan, küçük işaretlerle varlığını belli et. Bir bakış, bir tanda, bir an yakalamak yeterli.

E şıkları fazlaysa: Kaşif
Milongada aynı şeyleri tekrar etmek seni çabuk sıkar. Yeni biriyle dans etmek, bilmediğin bir enerjiyle karşılaşmak seni canlı tutar. Çok dans edersin, çok kişiyle tanışırsın; gecenin sonunda yorgun ama tatmin hissedersin. Senin için tango, hareket halinde öğrenilen bir deneyimdir.

Güçlü yönlerin
Hızlı uyum sağlama, farklı bağlantılar arasında geçiş yapabilme ve geniş bir deneyim alanı oluşturma becerisi.

İpucu
Keşfin yanına zaman zaman kalıcılığı ekle. Aynı kişiyle bir tanda daha, deneyimin sende bıraktığı izi derinleştirir.

Mala Suerte

Lyrics: Francisco Gorrindo
Music: Francisco Lomuto

Se acabó nuestro cariño, me dijiste fríamente,
yo pensé pa' mis adentros, puede que tenga razón,
lo pensé y te dejé sola, sola y dueña de tu vida,
mientras yo con mi conciencia me jugaba el corazón.

Y cerré fuerte los ojos, y apreté fuerte los labios,

pa' no verte, pa' no hablarte, pa' no gritar un adiós
y tranqueando despacito me fui al bar que está en la
esquina para ahogar con cuatro tragos lo que pudo ser tu
amor.

Yo no pude prometerte
cambiar la vida que llevo,
porque nací calavera
y así me habré de morir.
A mi me tira la farra,
el café, la muchachada,
y donde haya una milonga
yo no puedo estar sin ir.

Bien sabés cómo yo he sido,
bien sabés cómo he pensado,
de mis locas inquietudes,
de mi afán de callejear.
Mala suerte si hoy te pierdo,
mala suerte si ando solo,
el culpable soy de todo
ya que no puedo cambiar.

Porque yo sé que mi vida no es una vida modelo,
porque quien tiene un cariño, al cariño se ha de dar,
y yo soy como el jilguero, que aun estando en jaula de oro,
en su canto llora siempre el antojo de volar...

He tenido mala suerte, pero hablando francamente,
yo te quedo agradecido, has sido novia y mujer;
si la vida ha de apurarme con rigores algún día,
¡Ya podés estar segura que de vos me acordaré!

LOMUTO VERSİYONU

CANARO VERSİYONU

DİĞER VERSİYONLARDAN ÖRNEKLER

ŞARKININ FARKLI VERSİYONLARINI DİNLEMEK İÇİN KAREKODLARI OKUTUN.

Kötü Talih

"Sevgimiz bitti artık" dedin bana soğuk bir sesle.
Ben de içimden,
"Belki de haklıdır," diye geçirdim.
Öyle düşündüm ve seni bıraktım —
kendi hayatının sahibi olarak,
ben ise vicdanımla baş başa,
yüreğimi ortaya koymuş bir kumarbaz gibi.
Gözlerimi sımsıkı kapadım,
dudaklarımı sertçe bastırdım birbirine;
seni görmemek için,
sana tek kelime etmemek için,
bir "elveda" çığlığı atmamak için.
Sonra ağır ağır yürüyerek
köşedeki bara gittim;
senin olabilecek aşkını
dört kadehle boğmak için.
Ben sana söz veremedim
yaşadığım hayatı değiştireceğime.
Çünkü ben böyle doğdum —
serseri ruhlu, gece adamı;
ve öyle de öleceğim.
Beni çeker eğlence,
kahveler, dost meclisleri;
ve nerede bir milonga varsa
ben oraya gitmeden duramam.
Sen benim nasıl biri olduğumu bilirsin,
nasıl düşündüğümü de.
Bu çılgın huzursuzluğumu,
sokak sokak dolaşma hevesimi.
Bugün seni kaybedersem kötü talih,
yalnız kalırsam da kötü talih.
Ama suçun hepsi bende,
çünkü ben değişemem.
Biliyorum, benim hayatım
örnek alınacak bir hayat değil.
Çünkü insanın bir sevgilisi varsa
kendini ona vermesi gerekir.
Ama ben bir saka kuşu gibiyim;
altın kafeste bile olsam
şarkımda hep
uçma arzusunun hüznü vardır.
Talihim pek yaver gitmedi belki;
ama açık konuşayım:
sana minnettarım.
Hem sevgilim oldun
hem kadınım.
Bir gün hayat beni sertçe sıkıştırırsa
şundan emin ol:
o zaman
seni hatırlayacağım.

Lunfardo, 19. yüzyılın sonu ile 20. yüzyılın başlarında Río de la Plata bölgesindeki gecekondu mahallelerinde ortaya çıkan ve gelişen bir argo/jargon dilidir. Buenos Aires ve Montevideo liman şehirlerinde doğmuş, oradan da diğer kentsel bölgelere yayılmıştır. Bu tangoda geçen Lunfardo kelimeleri:

***Calavera:** İskelet / Ahlaksız, sefih ve gece hayatına düşkün bir yaşam süren kişi / Geceleri uyumuyor gibi görünen kimse*

***Farra:** Genellikle alkollü içkiler, müzik ve dansın eşlik ettiği, coşkulu ve neşeli bir eğlence toplantısı.*

***Tranqueando:** Yürümek / yürüyerek ilerlemek.*

İspanyolca - İngilizce Çeviri: Irina Jabsa
İngilizce - Türkçe Çeviri: Port Ekip

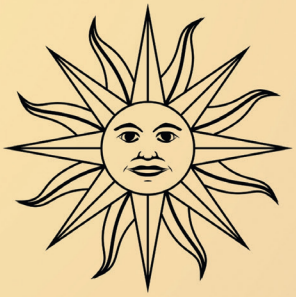

1	2	3	4		5	6	7	8	9
10				■	11				
12				13		■	■	14	
	■		■	15		16	17		
18	19	■	■		■	20			
21		22	23		24	■	25		■
26				■	27				28
29				■		■		■	
	■		■	■	30	31		32	
33		■	■	34					■

Kıymetli dostumuz, Türk Tangosunun önemli ismi
MANUK ÇOLAKYAN tarafından hazırlandı

SOLDAN SAĞA

1 Bir orkestra şefi ve besteci

10 Nihai ahiret mekânları arasında olduğuna inanılan yer; çoğunlukla bir dağ.

11 El Abrazo'nun hostu

12 Sesin veya notanın yanlış bir tonda çıkarılması

14 Buenos Aires'in kısa yazılışı

15 Ön adı Prudencio olan piyanist ve besteci ya da ön adı Louis olan Fransız yazar ve şair

18 Bir yemek

20 Liranın çoğulu olarak da kullanılır

21 Armada milongasını organize eden organizatör, hocamız

25 Rubidyumun simgesi

26 Soyadı Kepsut olan bir tango eğitmenimiz

27 Tersi İspanyolcada "seni seviyorum"; aynı adda Orquesta Típica Victor'un (OTV) bir valsi var

29 Çok sevdiğimiz, "çılgın / deli" anlamında bir tango

30 Bir tangocu arkadaşımız (Milongahane'nin kurucularından)

33 Bir bandoneon markası

34 Soyadı Bezircioğlu olan bir tangocu arkadaşımız

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1 Sözlerini L. Rubenstein'ın yazdığı, Canaro'nun bir tangosu

2 Enrique Rodríguez'in kaydettiği bir tango

3 Donato'nun bir tangosu

4 Bilinmeyen uçan cisim

5 İspanyolcada "okumak"

6 Kromun simgesi

7 Tersi - kalsiyumun simgesi

8 D'Arienzo'nun bir şarkıcısı

9 O niye karışıyor ki?

13 Di Sarli ve Biagi orkestralarının seslendirdiği sevdiğimiz bir tango

16 Alüminyumun simgesi

17 Uruguay'ın tarihî bir tango kafesi; "La Cumparsita"nın Firpo tarafından ilk icra edildiği yer

19 Típica Victor'un sevdiğimiz bir valsi

22 Lunfardo'da "zengin"

23 Deoksiribonükleik asit

24 Tango pistinde korunması gereken

28 Bir İngiliz adı; "takım" anlamında da kullanılır

31 İspanyolcada "gitmek"

32 İspanyolcada bir edat

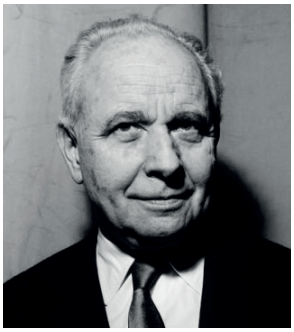

BULMACA ÇÖZÜMÜ

1 M	2 I	3 G	4 U	E	5 L	6 C	7 A	8 L	9 O
10 A	R	A	F	■	11 E	R	C	A	N
12 D	E	T	O	13 N	E	■	■	14 B	A
R	■	O	■	15 A	R	16 A	17 G	O	N
18 E	19 T	■	■	D	■	20 L	I	R	E
21 S	E	22 R	23 D	A	24 R	■	25 R	D	■
26 E	M	I	N	■	27 O	M	A	E	28 T
29 L	O	C	A	■	N	■	L	■	I
V	■	A	■	■	30 D	31 I	D	32 E	M
33 A	A	■	■	34 M	A	R	A	L	■

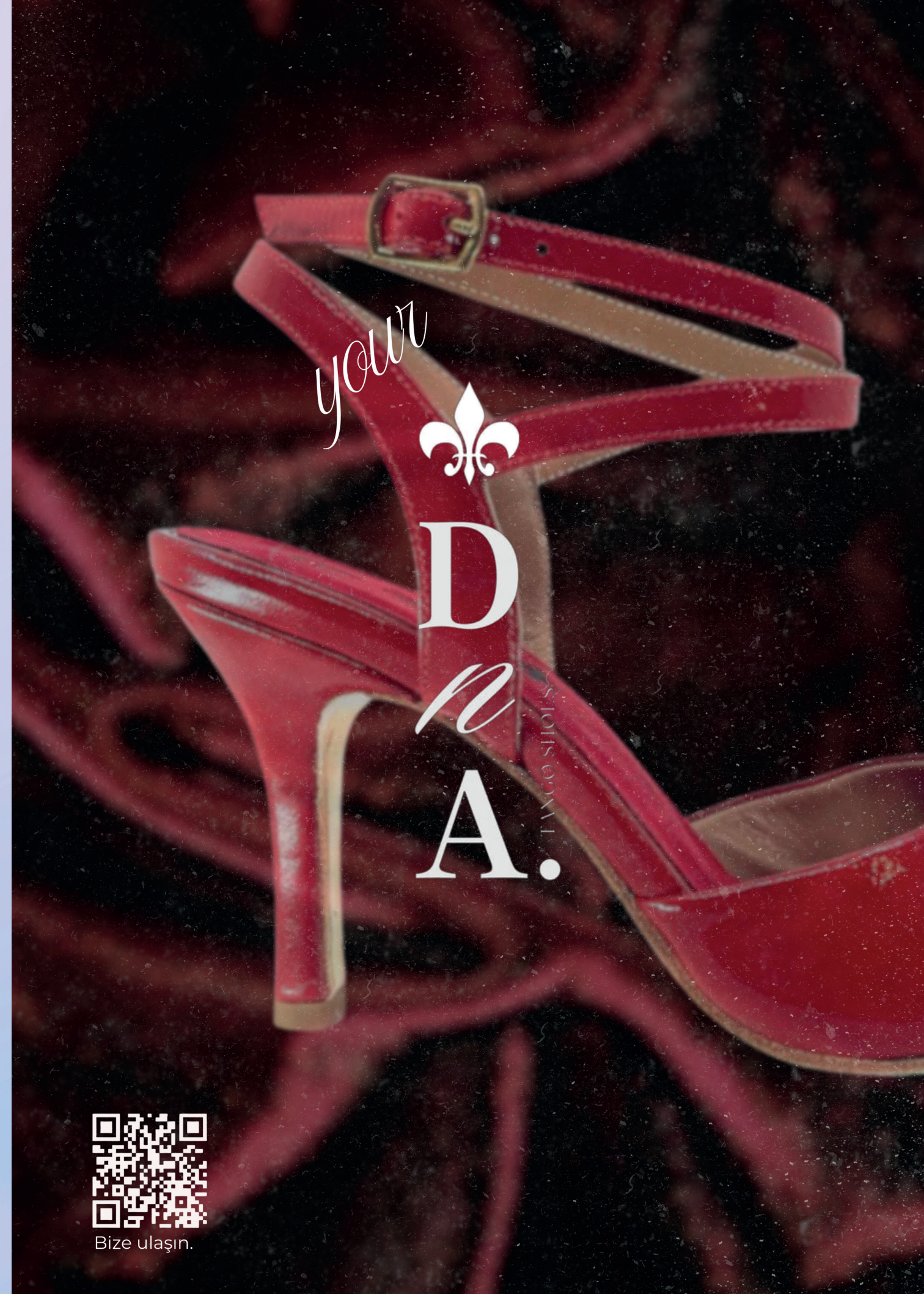

Bize ulaşın.

POR“T” FAVOR

BİR TANGO DERGİSİ

Fotoğraf: Hakan Ateş

Sahibi: Tangoport
Genel Yayın Yönetmeni: U. Tamer Özkaynak
Yayın Kurulu: İlayda Deringör, Gökdağ Yalçın
Mizanpaj, Tasarım: Sinem Fırtına Hamarat
Web sitesi: www.tangoport.org

E-mail: tangoportistanbul@gmail.com
Telefon: 0507 979 6252
Adres: Eğitim Mahallesi, Poyraz Sokak,
Detay İş Merkezi 32/5, Kadıköy / İstanbul
Instagram: @tangoport